

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 33-34 (1332-1333) 1975 RUGPJŪČIO-AUGUST 21

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. 275-4672

Du laureatai

Kaip lankstūs diplomatai beaiškintų, visas pasaulis aiškiai mato, kad Helsinkio konferencija yra moralinis antspaudas, patvirtinantis sovietų viešpatavimą Rytų Europoje. Deklaracijoje minimas dabartinių sienų "neliečiamumas" yra ne kas kita, kaip faktinis sovietinės vergijos įtvirtinimas, kuris skaudžiai paliečia ir mūsų Lietuvą drauge su Estija ir Latvija. Tai aktas, kuris priimamas nelemtas konferencijas — Muencheno, Jaltos, Potsdamo, nieko gero nedavusias pasauliui. Jos visos daugiau ar mažiau pasitarnavo vergijai Europoje įtvirtinti. Keisčiausia yra tai, kad tokiai būklei sudaryti pasiūla tokie laisvės kraštai, kaip Amerika, Britanija, Prancūzija, Kanada ir kiti. JAV prezidentas velionis J. F. Kennedy 1962 m. pareiškė Buffalo mieste: "Mes neturime pripažinti nuolatinių sovietinio viešpatavimo Rytų Europoje jokių pareiškimų, jokia deklaracija, jokia sutartimi ar kuriuo kitu panašiu būdu." Deja, tai įvyko 1975 metais. Tokį atolydžio mostą dr. H. Kissingeris taip pagrindė 1974 m., kalbėdamas apie santykius su sovietais: "Ten, kur vyrauja senas antagonizmas tarp laisvės ir tironijos, mes nesame neutralūs. Tačiau kiti imperatyvai varžo mūsų pajėgumą daryti pakeitimus kituose kraštuose. Žinojimas savo ribų verčia pripažinti taikos reikalingumą. Tai nėra moralinis bukumas. Žmonių gyvybių ir jų bendruomenių išsaugojimas yra taip pat moralinės vertybės."

Taip bylojo Nobelio taikos laureatas, sėkmingai atidavęs P. Vietnamą komunistiniam imperializmui. Ir Helsinkio konferencijoje jis buvo nuoseklus tos linijos vykdytojas — paliko ir R. Europos tautas komunistinei vergijai, tiesa, ne teisine, bet faktine ir moraline prasme. Visai kitaip žiūrį į tą bylą kitas Nobelio laureatas — rusas Aleksandras Solženicinas, pats pergyvenęs sovietinę vergiją. Pasak jo, amerikiečiai ir aplamai vakariečiai, vykdydami dabartinio atolydžio politiką, pasiduooda trim demonam — pavojaus, iliuzijos ir nemoralumo. Kalbėdamas Niujorke, Solženicinas pareiškė: "Netrukus sovietai bus dvigubai stipresni už jus, po to — penkis kartus ir dešimt kartų. Ir vieną dieną jie tars jums: 'Mes siunčiame savo kariuomenę į V. Europą; įėjus jūs pajudėsite, būsite sunaikinti.' Jų kariuomenė pajudės, ir jūs nieko nedarysite... Ar įmanoma perspėti apie gresiantį pavojų? Juk kiek liudininkų atvyko į jūsų kraštą, kiek išeivių bangų, perspėjančių jus apie tą patį pavojų! Išdidūs dangoraiziai tebestovi, o jūs tebeamanote, kad čia tai neatsitiks. Tik tada patikėsite, kad tai tiesa, kai visa tai įvyks." Antrasis demonas esąs iliuzija — sovietai savo pažadų nesilaiko. Trečiasis demonas — nemoralumas, pasireiškiantis silpnųjų tautų paaukojimu stipriųjų naudai.

Taigi, du laureatai — du visai skirtingi požiūriai. Laisvės krašto atstovas aukoją silpniausios Molochui ir skelbia, kad tai moralinė vertybė, o vergijos krašto atstovas tai laiko nemoralumu, iliuzija ir pavojingu savęs apgaudinėjimu. Kaip mitologiniam Molochui niekad negana aukų, taip pasaulio trionijai niekad negana viešpatavimo. Kai mažųjų aukų nebels, reikės didiesiems eiti tiesiai į nasrus to Moloch, kuris bus keleriopai stipresnis vadindamas atolydžio dėka. Tai vizija, kurią mato sovietinis laureatas, patyręs Molochą užmojus. Jo patikimumas yra neabejotinas. Tuo tarpu amerikiečio laureato vizija yra trumparegiška, apimanti tik dabarties plotą, siekianti išsaugoti vien savo turimąją laisvę. Tai būdingas pragmatinio politiko bruožas, kurį kadaise taip akivaizdžiai parodė Muencheno pasitarimai su rudoju Molochu. Tai politika, kuriai rūpi ne principai, o savanaudiški interesai. Deja, tokia politika yra ne tikrai nemoralai, bet ir pavojinga patiems jos vykdytojams, nes ji neišvengiamai veda į Molochą nasrus, stiprėjančius vis naujomis aukomis. Jei norime laimėti pasaulio taiką, reikia stiprinti ne raudonąjį Molochą, o tas jėgas, kurios kovoja už visuotinę laisvę, pagrįstą krikščionišku teisingumu.

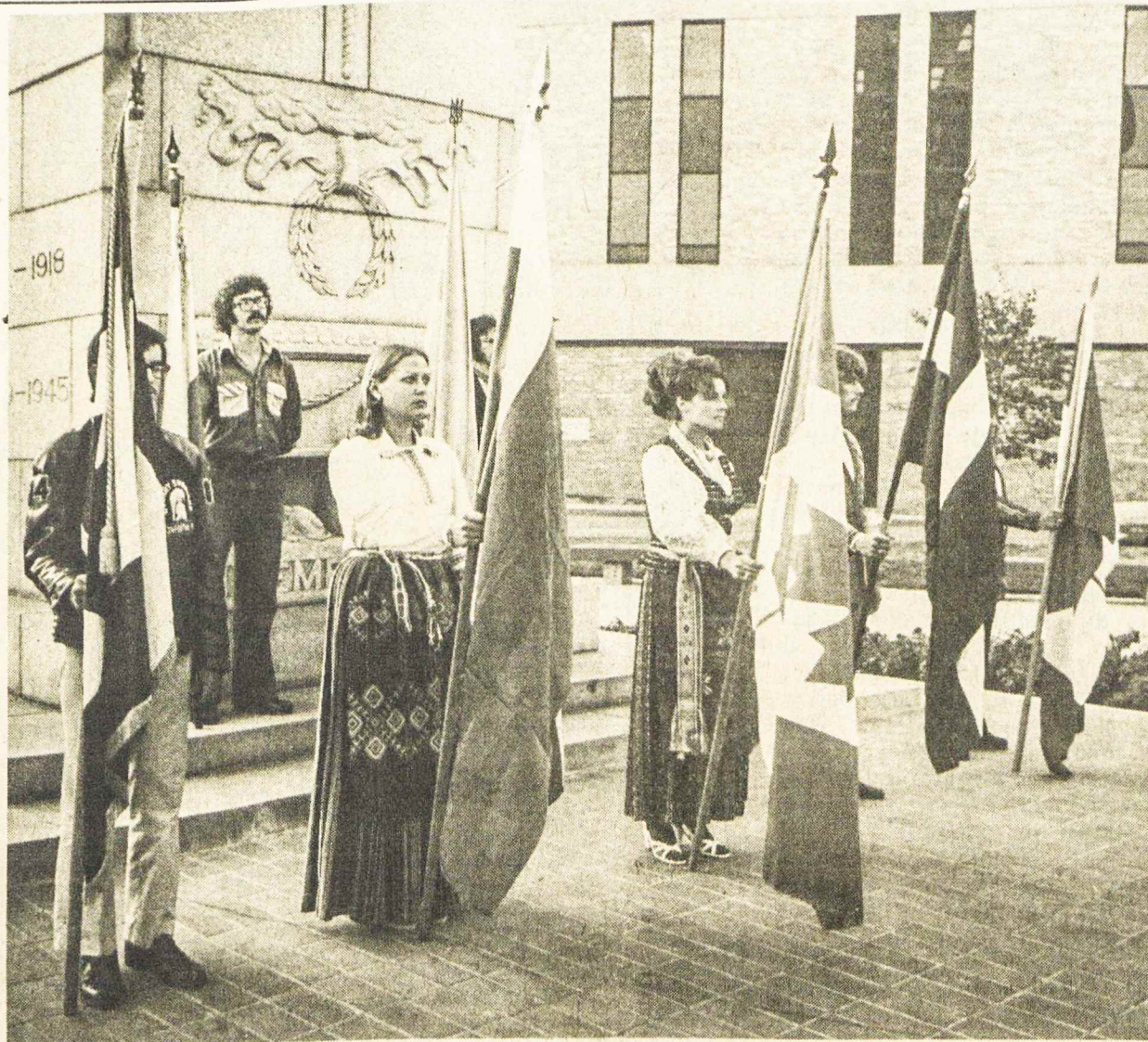
KANADOS ĮVYKIAI

Provinciniai rinkimai

Ontario parlamento rinkimai įvyks rugsėjo 18 d. Premjeras W. Davis juos ilgai atidėliojo, laukdamas progresyviųjų konservatorių populiarumo padidėjimo. Ši partija Ontario provincijos valdą jau 32 metus. Siemiet jos populiarumas buvo gerokai kritęs, duodamas liberalams ir jų vadui R. Niksonui 12% persvarą viešosios nuomonės tyrimuose. Atrodė, kad liberalai turi rimtą galimybę laimėti rinkimus, bet paskutiniai siaūs mėsainiai persvara ėmė mažėti. Dabar abiejų partijų pozicijos yra maždaug lygios. Provincijos liberalams daug pakenkė federacinių liberalų ir jų vadovo premjero P. E. Trudeau neveiksmingumas kovoje su infliacija, ypač paskutinis finansų ministerio J. Turnerio biudžetas, pabranginęs naftos gaminius vietinėje rinkoje. Ontario premjeras W. Davis naftos pabranginimą pavertė politiniu ginklu, užšaldydamas jos kainas iki spalio 1 d. Dvidešimt devintame Ontario parlamente konservatoriai turėjo 78 atstovus, liberalai — 20, NDP socialistai — 19. Šiuos duomenis pakeitė konservatorių pralaimėjimas keturių atstovų papildomose rinkimuose. Liberalų atstovų skaičius parlamente padidėjo iki 23, socialistų — iki 20, konservatorių sumažėjo iki 74. Rinkiminių apylinkių per-

tvarkymas šiuose rinkimuose parlamento narių skaičių padidins aštuoniais iki 125. Rinkimų favoritų laikoma konservatorių partija su premjeru W. Davis. Politiniai komentatoriai opoziciniams liberalų ir socialistų partijoms tenumato tarpusavio varžybą dėl pirmaujančios vietos opozicijoje. Spėjama, kad stipresni bus liberalai su savo vadu R. Niksonu, kuriam šie rinkimai jau yra tretieji ir turėtų paskutiniai. S. Lewis vadovaujama socialistų partija nesitiki didesnio proveržio. Abiem šiom partijom trūksta efektingų vadų, sugebančių patraukti savo pusėn platesnius visuomenės sluoksnius. Premjeras W. Davis rinkiminių vaju jau pradėjo, remdamasis ilgamete konservatorių patirtimi, kuriai jis pripažįsta padarytas klaidas, pažadu siekti veiksmingos ekonominės politikos, rūpintis teisingumu bei viešąja tvarka.

Penkių sovietų žurnalistų grupė, viešėjusi Kanadoje Helsinkio konferencijos metu, puolė kanadiečių spaudą už nepalankumą jos "Baigminio akui". Savo viešą nusivylimą kanadiečių laikraščių vedamaisiais daugiausia reiškė "Pravdos" korespondentas Otavoje N. Braginas. Pasak jo, jam neteko sutikti nė vieno kanadiečio, kuris būtų buvęs nepatenkintas konferencijos (Nukelta į 8-tą psl.)

Pavergtų Europos tautų jaunimo atstovai budi laisvės sargyboje prie Nežinomojo kario paminklo Edmontone Helsinkio konferencijos dienomis. Iš kairės: čekas, lietuvaitė Angelė Augytė, lietuvaitė Gailė Karosaitė-Jamieson — KLB Edmontono apylinkės pirmininkė, latvis P. Dzintars ir estas; antroje eilėje — ukrainietis ir lenkas

Nuotr. "Edmonton Journal"

Helsinkio deklaracija ir kas toliau?

Beveik visa vakariečių spauda Helsinkio deklaraciją vertina kaip moralinį

sovietinio grobio pripažinimą

Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją Helsinkyje užbaigė 35-kių valstybių vadu parašai. Oficialūs dokumentas nėra pavadintas sutartimi, o tik "Baigminiu aktu", kurį sudaro 30.000 žodžių savitarpio principų deklaracija. Ji apima beveik visas sritis, bet nenumato jokių sankcijų toms valstybėms, kurios pažeis vieną ar kitą principą. Šiuo esminiu požiūriu "Baigminis aktas" skiriasi nuo įprastinių tarptautinių sutarčių. Išpareigotų principų vykdymas patikimas kiekvienos dalyvavusios valstybės gerai valiai. Kaip tie principai bus vykdomi ar ir iš viso jų bus laikomasi, paaiškės 1977 m. konferencijoje Belgrade.

Svarbieji paragrafai

R. Europos išeivijai, ypač lietuviams, latviams ir estams, didžiausia rūpestį sudarė "Baigminio akto" III paragrafas, skelbiantis dabartinių sienų neliečiamumą:

Dalyvaujančios valstybės laiko neliečiamomis visas vienas kitos sienas, kaip ir visų valstybių Europoje sienas, ir todėl jos dabar ir ateityje vengs betkurių pasikeitimų ir tas sienas. Jos atitinkamai vengs ir betkurių reikalavimų, kuriais siekiama užgrobti bei užvaldyti dalį bet kurios dalyvaujančios valstybės teritorijos arba visą teritoriją.

Sienų klausimą valstybių teritorinio vientisumo principu papildė "Baigminio akto" IV paragrafas:

Dalyvaujančios valstybės gerbs kiekvienos dalyvės teritorinį vientisumą. Sutinkamai su tuo jos vengs betkurių veiksmų, nesuderinamų su Jungtinių Tautų organizacijos įstatų tikslais bei principais, prieš bet kurios dalyvaujančios valstybės teritorinį vientisumą, politinę nepriklausomybę arba vieningumą, įskaitant betkuriuos veiksmus, kuriais naudojama jėga arba grasinama panaudoti jėga. Dalyvaujančios valstybės taip pat vengs paversti viena kitos teritoriją karinės okupacijos objektu arba kitų tiesioginių ar netiesioginių jėgų panaudojimo priemonių, pažeidžiančių tarptautinę teisę, objektu, arba įgijimo tokiomis priemonėmis ar grasinant jas panaudoti objektu. Jokia okupacija arba toks įgijimas nebus pripažįstamas teisėtu.

Abu "Baigminio akto" paragrafai atmeta betkokį sienų pa-

keitimą ateityje, net ir jų nedidelius teritorinio pobūdžio išlyginimus. Už sienų neliečiamumą konferencijoje griežčiausiai kovojo Sovietų Sąjunga, siekusi dabartinės savo imperijos oficialaus pripažinimo. Pagal šiuos paragrafus ji, be abejonės, darys išvadą, kad Baltijos kraštai priklauso jos teritoriniam vientisumui kaip sovietinės respublikos, nors iš tikrųjų jie buvo užgrobti ir jėga įjungti į Sovietų Sąjungą. Nuo daugelio galiu priekaištų Maskvos diplomatai stengėsi apsaugoti sukurtą nesikišimo ir vidaus reikalus principu:

Dalyvaujančios valstybės vengs betkurio kišimosi, tiesioginio ar netiesioginio, individualaus ar kolektyvinio, į vidaus arba užsienio reikalus, priklausančius kitos dalyvaujančios valstybės vidaus kompetencijai, nepriklausomai nuo jų savitarpio santykių...

Vakarų valstybių diplomatai taikų sienų pakeitimą ateityje stengėsi apsaugoti tautų lygiateisiškumu bei jų teise tvarkyti savo likimą:

Dalyvaujančios valstybės gerbs tautų lygiateisiškumą ir teise tvarkyti savo likimą, visada veikdamos sutinkamai su Jungtinių Tautų organizacijos įstatų tikslais bei principais ir atitinkamomis tarptautinėmis teisės normomis, įskaitant tas, kurios liečia teritorinį valstybių vientisumą. Vadovaujantis tautų lygiateisiškumo ir teisės tvarkyti savo likimą principu, visos tautos visada turi teisę visiškos laisvės sąlygomis nustatyti, kada ir kaip jos nori, savo vidaus ir užsienio politinį statusą, užsieniui nesikišiant, ir savo nuožūra įgyvendinti savo politinį, ekonominį, socialinį ir kultūrinį vystymąsi...

Šis tautų laisvo apsisprendimo principas yra pagrindinė vakariečių išsikrovata atsvara sovietų išreikalautam dabartinių sienų pripažinimui, teritorinio vientisumo neliečiamumui. Remdamiesi šiuo principu, politikai galės teisintis, kad jie ne išsižadėjo nei Lietuvos, nei Latvijos, nei Estijos, nei pagaliau kitų valstybių nepriklausomybės, kurią joms galės atnešti laisvas apsisprendimas. Praktiškai betgi visos pastangos šioje srityje tikriausiai susidurs su nesikišimo ir vidaus reikalus

principu, kurį Sovietų Sąjunga naudos kaip tvirčiausią skydą teritoriniam vientisumui ginti.

Amerikos laikysena

JAV prez. G. Fordas, liepos 25 d. priėmęs R. Europos išeivijos grupių vadovaujančius atstovus, padarė platoką pranešimą, griežtai paneigęs oficialų Europos padalinimą, kurį atnešė Baltijos tautų įjungimas į Sovietų Sąjungą bei II D. karo sienų pakeitimai. Siuos jo žodžius girdėjo ir mūšiškos ALTO delegacija — jos pir. dr. K. Bobelis su P. Dargiu. Pasak prez. G. Fordo, jeigu tokia pažiūra būtų teisinga, jis nesiruošytų vyksti Helsinkin. Suprasdama baltiečių rūpestį, jis specialiai pabrėžė, kad JAV niekada nepripažino Lietuvos, Latvijos bei Estijos įjungimo į Sovietų Sąjungą ir nesiruošia tokio žingsnio padaryti. Šio nepripažinimo politikos nepalies Europos saugumo konferencijos rezultatai, nes į teritorinio vientisumo principus esąs įtrauktas tarptautinė teisė pažeidžiančios okupacijos pasmerkimas. Prez. G. Fordas išpėjo etninių grupių delegatus nesitiekiti greito Europos žemėlapiu pasikeitimo, tačiau JAV nėra atsisakiusios ir nežada atsisakyti ilgal praktikuoto ligišolinio principo. Deja, šių savo drąsių žodžių prez. G. Fordas nepakartojo Helsinkyje pasakytoje oficialioje kalboje, pasitenkindamas tik viltimi, kad evoliucinis procesas palengvins visos Europos gyvenimą. JAV išpareigojimas Sovietų Sąjungos įtakoj esantiems kraštams prez. G. Fordas pabrėžė diplomatinė keltone į Lenkiją, Rumuniją ir iš dalies į Jugoslaviją, kuriai sovietinė grėsmė gali atsinaujinti po Tito mirties.

Kanados premjeras P. E. Trudeau vadovavosi taipgi viltimi, kad laisvo apsisprendimo principas taikui būdu gali pakeisti Baltijos valstybių sienas. Spaudos konferencijoje jis akcentavo išskirtų šeimų sujungimo klausimą, nes Otava šiuo reikalu turi apie 800 prašymų.

Sovietų išvada

Sovietų kompartijos vadas L. (Nukelta į 2-rą psl.)

Pasaulio įvykiai

PORTUGALIJOJE KYLA RIMTAS PILIETINIO KARO PAVOJUS, išprovokuotas su demokratiniiais metodais nesiskaitančio kompartijos vado A. Cunhalo. Komunistai, rinkimuose tegavę vos 12,5% balsų, užvaldė darbo unijas, spaudą, remiami premjero gen. V. Goncalveso. Iš jo ministerių kabineto pasitraukus socialistams ir populiariems demokratams, 28 narius turinti revoliucinė karininkų taryba kraštui valdyti patvirtino generolų triumviratą, kurį sudaro prez. F. da Costa Gomes, premjeras V. Goncalves ir saugumo viršininkas O. Saraiva de Carvalho. Gen. V. Goncalves ir toliau duoda laisvas rankas komunistams. Jų akcija iššaukė reakciją šiaurinėje Portugalijoje, kur minia jau sunaikino apie 40 komunistų būstinių. Socialistų vadas M. Soares, susitkęs su Europos socialistų vadais Stockholme,

pabrėžė, kad Portugalijos komunistai finansinę paramą gauna iš Sovietų Sąjungos, R. Vokietijos ir Čekoslovakijos kompartijų. Panašią paramą M. Soaresui ir jo socialistams pažadėjo Europos socialistų vadai. JAV valstybės sekr. H. Kissingeris išpėjo Sovietų Sąjungą nesikišti į Portugalijos vidaus reikalus, nes toks žingsnis būtų aiškus demokratijos šalininkams Portugalijoje, vadovaudamasis viltimi, kad kelią į demokratiją pasirinks patys portugalai. Skilimą 28-nių karininkų revoliucinėje taryboje liudija devynių jos narių suspendavimas. Pastarieji su savo vadu E. M. Antunesu, buvusiu užsienio reikalų ministru, sudarė nuosaukijį tarybos sparną. Jie kovoja už komunisto premjero V. Goncalveso pašalinimą iš Portugaliją valdančio generolų triumvirato. Ši grupė renka karininkų ir karių parašus specialioje peticijoje ir teigia, kad jos reikalavimams pilnai pritaria 85% Portugalijos karinių pajėgų vyrų, kurių tarpe yra ir pats prez. F. da Costa Gomes su saugumo viršininku O. Saraiva de Carvalho. Premjero V. Goncalveso pašalinimo taip pat reikalauja iš valdžios pasitraukę socialistai ir populiariaji demokratai.

SUKILIMAS BENGALIJOJE Kariuomenės sukilimas Bengalijoje užbaigė šios liaudies respublikos įsteigėjo prez. M. Rahmano viešpatavimą. Sukilėliai nužudė M. Rahmaną, jo žmoną ir tris sūnus. Naujuoju prezidentu buvo paskelbtas M. Rahmano ilgametis bendradarbis ir prekybos ministras Ch. M. Ahmedas. Jis jau sudarė dešimties civilių ministerių kabinetą ir Bengaliją paskelbė mahometoniška respublika. Bengalija ir toliau pasiliks Britų Bendruomenės nare, bet sieks artimesnių ryšių su JAV, Sovietų Sąjunga ir komunistine Kinija. Velionis prez. M. Rahmanas, remdamasis Avamio Sąjungos partija, nepriklausomybę Bengalijai ir jos atsisakymą nuo Pakistano iškovoję 1971 m. pabaigoje. Karo veiksmuose jam veiksmingą pagalbą suteikė Indijos kariuomenė. Dabartinio sukilimo priežastimi tenka laikyti prez. M. Rahmano pernyktą postukį į diktatūrą, streikų uždraudimą, gyventojų politinių teisių suspendavimą, plačią išgalėjusią korupciją neturtingame, beveik 80 milijonų gyventojų turinčiame krašte. Jų metinių pajamų vidurkis tesiekė apie \$50. Naująją Bengalijos vyriausybę pirmasis pripažino Pakistanas ir kartu su sveikinimais pasiuntė pirmą ekonominę pagalbą.

PAKEITE ĮSTATYMA

Indijos premjerė I. Gandhi, kurią teismas š.m. birželio 12 d. pripažino kalta rinkiminio vąjaus įstatymo pažeidimu ir šešerius metams suspendavo jos politinę veiklą, savo karjerą išskėlė augščiau teisingumo. Jos kongreso partija priėmė įstatymo pakeitimą, legalizavusį valdžios tarnautojų paramą rinkiminiame vajuje, dėl kurios premjerė I. Gandhi buvo susilaukusi pasmerkimo. Opozicinės partijos boikotavo pakeitimo

priėmimą. Minėtasis pakeitimas taikomas ne tik ateičiai, bet ir praeičiai. Indijos augščiausiasis teismas, turintis padaryti galutinį sprendimą dėl premjerės I. Gandhi nuteisimo, dabar yra pastatytas prieš įvykusį faktą — jos nusikaltimas jau yra legalus veiksmas. Augščiausiojo teismo nariai pirmiausia nutarė išklausyti premjerę I. Gandhi bylą iškelusio socialistų vado R. Naraino advokato kaltinimus, kad įstatymo pakeitimas pažeidžia teisingumą. R. Narain ir daugelis kitų opozicijos politikų dabar yra kalėjime, uždaryti premjerės I. Gandhi, remiantis ypatingomis teisėmis, kurias jai suteikė pavojaus stovio paskelbimas Indijoje.

SUSTABDĖ PARAMA

Amerikiečių Fordo automobilų gamykla sustabdė finansinę paramą savo skyriui Argentinoje. Infliacija ir atlyginimų didinimas taip pabrangino automobilius, kad jie jau pasidarė neprieinami net vidurinės klasės atstovams. Fordo skyriaus deficitui panaikinti reikia kas mėnesį parduoti bent po 2.000 automobilių. Prez. I. Peronienė ekonomines problemas bando spręsti nauju septynių ministerių kabinetu, kuriame vidaus reikalai patikėti plk. V. Damascui, pirmajam kariuomenės atstovui nuo civilinės valdžios įvedimo 1973 m. gegužės 25 d. Jis atleido iš pareigų federacinės policijos viršininką L. Malgaridą, artimą prez. I. Peronienės buvusio patarėjo J. L. Regos bičiulį. Iš ministerijų kabineto pašalinti visi J. L. Regos šalininkai, o jis pats buvo priverstas išvykti užsienin. Prez. I. Peronienė daug priekaištų buvo susilaukusi dėl savo patarėjo J. L. Regos kietų reformų, kurios iš tikrųjų yra būtinos kraštui ant kojų pastatyti.

REIKES NAUJŲ DERYBŲ?

Sovietų kompartijos vadas L. Brežnevus, kalbėdamas su grupe Maskvoj viešėjusių JAV kongreso narių, reikė vilti, kad Helsinkyje pasirašytas "Baigminis aktas" užtikrins taiką. Laisvesnė informacija įgyvendinti betgi reikės daugiau laiko pagal susitarimus. Kongreso nariams susidarė įspūdis, kad L. Brežnevus turi galvoje naujas derybas tarp Sovietų Sąjungos ir kitų valstybių šiuo klausimu. Panaši mintis jau yra pasirodžiusi ir sovietų spaudoje. Vakariečiai diplomatai buvo linkę manyti, kad laisvesnį keitimąsi informacija pilnai užtikrina "Baigminis aktas" ir kad jokių papildomų derybų nereikės.

AMERIKIEČIŲ VETO

JAV ambasadorius D. Moynihan Jungtinių Tautų saugumo taryboje veto teise sustabdė Pietų ir Šiaurės Vietnamų priėmimą į šią organizaciją. Jungtinių Tautų istorijoje tai buvo VIII ir IX JAV vetavimas. Jo priežastis — saugumo tarybos atsisakymas svarstyti P. Korėjos priėmimą. Pasak ambasadoriaus D. Moynikano, JAV vyriausybė Jungtinėse Tautose norėtų matyti abi Korėjas ir abu Vietnamus. Jeigu saugumo taryba sutiktų į JT priimti P. Korėją, JAV vyriausybė pritarėtų abiejų Vietnamų priėmimui. Komunistinė S. Korėja nėra pareiškusį pageidavimo įsijungti į šią tarptautinę organizaciją.

Tėviškės Žiburiai — lietuvių savaitraštis2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"

Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$10.00, pusmetinė—\$6.00. Rėmėjo prenumerata \$15.

Skelbimai ruošiamam numerui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.

Subscription rates: \$10.00 per year, \$6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Grižo Lietuvos maldininkai

Popiežius pasveikino visus pavergtos Lietuvos tikinčiuosius

Penkiolikos kunigų grupė iš okupuotos Lietuvos, vadovaujama vysk. R. Krikščiūno, Panevėžio apaštalinio administratoriaus, pabuvusi Romoje dvi savaites (liepos 8-22) grįžo Maskvon Aerofloto lėktuvu. Iš Maskvos traukiniu pasiekė Vilnių. Viešėdama Italijoje, ji aplankė ne tikta krikščionybės paminklus Romoje, bet ir kitose vietose — Neapolyje, Pompėjoje, Florencijoje ir Asyžuje.

Bene išpuodingiausias momentas buvo dalyvavimas bendroje popiežiaus audiencijoje kartu su 50.000 maldininkų minia. Audiencijos pradžioje popiežius okupuotos Lietuvos kunigų grupę paminėjo atskiru žodžiu ir atkreipė į ją milžiniškos minios dėmesį. Štai Pauliaus VI žodžiai:

„Čia yra dar viena grupė, kurią turime išskirti iš daugelio kitų grupių. Į šią grupę turime atkreipti visų dėmesį, nes ji yra atvykusi iš krašto, kurio vien vardą suminėjęs, visi suprasite, dėlko šių maldininkų buvimas mūsų tarpe yra giliai jaudinantis. Tai 16 kunigų, kurie yra atvykę iš LIETUVOS (pakeldamas balsą prabėžė Sv. Tėvas). Dievas telaimina jus! Visi jūs teipiama su išskėstomis rankomis ir atviromis širdimis. Kadangi šie lietuviai maldininkai moka lotynų kalbą, tad į juos kreipiamės šia kalba.

Dabar žodžiais ir širdimi kreipiamės į maldininkus, atvykusius iš Lietuvos. Tai yra nedidelė lietuvių kunigų grupė, kuri čia laimingai atvyko iš Lietuvos, vadovaujama Panevėžio vyskupijos apaštalinio administratoriaus. Mums yra didelis džiaugsmas, kad šiuo jubiliejinio Metų proga, čia matydami bent mažą lietuvių maldininkų skaičių, galime per juos pasveikinti visą mums nepaprastai brangią lietuvių tautą ir Lietuvos tikinčiųjų bendriją...

Nenorėdamas perilgai užtešti bendrųjų audiencijų, kuriose kiekvieną trečiądienį dalyvauja arti 100.000 maldininkų, Sv. Tėvas paprastai savo kreipimąsi į atskiras grupes trumpina. Pilną kreipimosi kalbos tekstą paskelbia Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano".

Štai lietuviams skirtu Pauliaus VI kreipimosi tęsinys, paskelbtas "L'Osservatore Romano" 1975. VII. 18 laidoje:

Tie (Sventųjų Metų) maldininkai (iš Lietuvos) mums yra nepaprastai mieli ir brangūs. Po ilgo laukimo juos su tėviška meile apkabiname čia šventajame krikščioniškojo pasaulio mieste.

Labai gerai žinome, kokia gili ištikimybė sieja katalikiškąją Lietuvą su Apaštališkuoju Sostu; žinome,

Trečiojo pasaulio lietuvių jaunimo**kongreso išvyka Pietų Amerikon,**

organizuojama PLB valdybos, įvyks

1975 m. gruodžio 20 – 1976 m. sausio 10 d.

Bus aplankyta Argentina, Urugvajus ir Brazilija. Išvykai registruojami jauniejų ir vyresnieji. Registracijos blankų ir smulkesnės informacijos reikalau (apie kelionės kainą ir pan.) prašoma skubiai rašyti adresu:

III PLJK IŠVYKA,
4428 S. Rockwell Ave.,
Chicago, Ill. 60632, USA,
arba skambinti
vakarais:
(312) 476-0601.**MOHAWK****FURNITURE LTD.****PILNAS NAMŲ APSTATYMAS**

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RASOMOS MAŠINĖLĖS

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Brežnevas, kalbėdamas apie tai, ką ir ginklavimosi apribojimą, neužmiršo priminti, kad Europos saugumo konferencija, kurią jis vadina pasitarimu, iš tikrųjų yra ir neoficiali II D. karo taikos sutartis: "Sovietų Sąjungai pasitarimo rezultatus laikome tik antrojo pasaulinio karo būtinu išvadų susumavimu. Tai kartu ateities apmąstymas, turintis galvoje šios dienos realybes ir daugiametį Europos tautų patyrimą..." Jis taipgi prabėžė ir antrąjį sovietų "arkliuką" — nesikišimą į vidaus reikalus: "Iš pasitarimo darbo patirties turi būti padarytos svarbios išvados ir atečiai. Svarbiausia jų, ir ji išreikšta baigiamajame dokumente: niekas neturi, remdamasis vienokios ar kitokios užsienio politikos samprotavimais, mėginti diktuoti kitoms tautoms, kaip jos turi tvarkyti savo vidaus reikalus. Kiekvienos valstybės laudis, ir tik ji, turi suvereninę teisę spręsti savo vidaus reikalus, įvesti savo įstatymus..." Kadangi tą vadinamąją lietuvių griežtoje kontrolėje laiko kompartija, jokių esminių pasikeitimų anapus geležinės uždangos netenka laukti.

Spaudos reakcija

Bene tiksliausiai saugumo konferencijos užbaigą Helsinkyje apibūdino tolimoje Argentinoje, jos sostinėje Buenos Aires, leidžiamo laikraščio "La Opinion" ilga antraštė: "Brežnevas laimėjo tai, ko Sovietų Sąjunga negalėjo pasiekti kovos lauke 1945 metais". Argentiniečių spauda daro išvadą, kad sovietai diplomatiniais manevrais apšuko galvas amerikiečiams ir gavo pilną teisinį pripažinimą savo įtakos R. Europoje, beveik nieko neduodami Vakarams.

Panašios nuomonės yra ir amerikietis žurnalistas Jack Anderson "St. Petersburg Times" laikraščio puslapiuose: "Prez. G. Fordo Helsinkyje pasirašytas dokumentas iš tikrųjų pripažįsta tokias Europos sienas, kokios jos buvo nuo II D. karo pabaigos, galutinei Rusijos nuosavybei palikdamas jos kariuomenės 1940 m. pavasarį okupuotas Lie-

Helsinkio deklaracija ir kas toliau?

tuva, Latviją ir Estiją..." Pasak jo, nors Valstybės Departamentas ir Baltieji Rūmai užtikrina JAV pozicijos nepasikeitimą Baltijos valstybių klausimu, milijonui baltiečių kilmės amerikiečių kyla rimtas įtarimas, kad jau artėja Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės užbaiga, nutraukianti 35 metus trukusią jų svajonę grįžti į savo laisvas tėviškes. Rašini J. Anderson su savo bendradarbiu Les Whitten užbaigia nepriklausomų Baltijos valstybių atstovų liūdnu likimu JAV, kur senstančių atstovų Valstybės Departamentas nesutinka pakęsti jaunais asmenimis, pripažinimą teikdamas tik buvusiems diplomatams.

Visi trys Toronto dienraščiai — "Sun", "Star" ir "Globe and Mail" Helsinkio "Baigminį aktą" laiko aiškiu vakariečių pralaimėjimu. Tai liudija jų vedamųjų antraštės: "Laidotuvės Helsinkyje", "Pardavimas atlydžio vardu Helsinkyje", "Helsinkis be iliuzijų". Pasak "Sun" dienraščio, laidotuvių apeigose Helsinkyje laukia Baltijos kraštu, Ukrainos ir visų kitų Muencheną primenančio kompromiso

Helsinkio konferencijos proga Toronto dienraštis "The Globe a. Mail" išspausdino šią karikatūrą, vaizduojančią Kanados premjero P. E. Trudeau ir Brežnevo susitikimą. Sako Brežnevas: "Sveikas gyvas, Mike Diefion! O ne, palauk... Pierre... Pierre Pearbarker! Canada! Right?"

Labia diena, daktare...

Nuotykių vaikštinėjant Panamos kanalo zonoje

VL. VESELAUSKAS

Išėjęs į pensiją, ryžausi pakeičti. Čikagoje sėdau į autobusą. Iš Meksikos sostinės nuskridau į Panamą.

Pirmąją dieną išėjau pasižvalgyti po miestą. Gatvės užverstos įvairiomis prekėmis. Daugiausia matyti moteriškų medžiagų ir šiaip galanterijos reikmenų. Visos medžiagos — amerikiečių gamybos. Maisto krautuvės taip pat perpildytos amerikiečių gaminiiais. Tiek Panamoje, tiek Meksikoje yra daug Sears Roebuck ir Woolworth krautuvų. Panamos pinigai yra balboa. Jo kursas yra lygus doleriui, bet niekur nematyti. Diebutyje paprasčiau, kad man parodytų, kaip atrodo balboa. Administratorius paaiškino, kad jau ketveri metai jis irgi nematė pinigų balboa.

Vaikštant po Panamą, atrodo, kad esi S. Amerikoje. Nors visoje P. Amerikoje yra metrinė sistema, bet Panamoje vartojami jardi, inčai, kvortos ir t.t., išskyrus kilometrus. Daug kas mano, kad Panama yra apsipirkimų rojus, nes tai viso pasaulio prekėms laisvas uostas. Netiesa. Čia viskas brangu. Šaldytuvai, televizijos, radijai ir kiti elektroniniai daiktai Panamoje du kartą brangesni negu S. Amerikoje. Maistas taip pat brangus. Tik žuvis pigi. Svaras kainuoja 25-60 ct. Vėžiukų svaras — \$1.

"Parduok laikrodį"

Meksikos sostinėje vienas viešbučio patarnautojas, kuriame aš gyvenau, išsiūrėjo į mano rankinį laikroduką. Jis vis mane prašė, kad aš jam parduočiau tą laikroduką. Pradžioje atsisakiau, bet vėliau sutikau, nes skrendu į Panamą ir ten nupirksiu gerą laikrodį. Aš jam pardaviau savo laikrodį už \$18. Tiek aš pats buvau mokėjęs. Panamoje buvo labai nustebintas, kai sužinojau, kad mano parduotasis Meksikoje laikrodas Panamoje kainuoja \$38.

Panamos miesto gatvėmis vaikšto daug pardavėjų, kurie laikrodžius parduvinėja labai pigiai. Pas juos galima gauti gerų laikrodžių net už \$8. Iš principo esu nusistatęs nepirkti iš gatvės pardavėjų. Tie laikrodžiai gali būti pavogti arba plėšimo metu atimti. Vienas gatvės pardavėjų

įkyriai siūlė man savo laikrodžius. Vos tik pasakiau, kad man tie laikrodžiai nepatinka, kaip iš žemės išdygo penki ar šeši kiti pardavėjai. Norėdamas atsiųskytį, pasakiau, kad neturiu pinigų.

Su studentais

Panamiečiai nemėgsta amerikiečių. Kartą vieną jauną vyrą, kaip kažko paklausiau. Pasirodė, būta universiteto studento. Greitai atsirado dar penki ar šeši jo draugai. Vienas jų paklausė, kurios aš tautybės. Aš paklausiau, kaip jiems atrodo. Vienas jų tuojau pasakė, kad esu argentinietis arba ispanas europietis.

— Esu lietuvių kilmės amerikietis, — atsakiau.

— Iš išvaizdos jūs panašus į amerikietį, bet labai taisyklingai (muy correctamente) kalbate ispaniškai.

— Daug metu esu gyvenęs Buenos Aires mieste, — atsakiau.

Vienas jų pasiūlė užteiti į barą išgerti alaus. Pradžioje atsisakiau, bet vėliau sutikau. Užėjome į gerą barą. Pradžioje politikuoti. Vienas jų labai atšargiai pradėjo man sakyti:

— Gerai suprantame, kad gal ir nebus malonu Jums klausyti mūsų kalbos, bet norime pasakyti, ka mes galvojame.

— Jūs labai apsirinkate, — pertraukiau jo kalbą. — Panamoje esu tik turistai, paprastas pilietis. Jokios įtakos neturiu. Įvykių negaliu perkeisti.

— Mes tą suprantame, — atsakė. — Mūsų tikslas painformuoti kiekvieną amerikietį, ka mes galvojame ir jaučiame. Jau pati kanalo zona yra Panamos nepriklausomybės pažeidimas.

Kanalo zonoje gyvena vien tik amerikiečiai. Jie turi savo mokyklas, savo teismus, savo kalėjimus. Gatvės pavadintos angliškai. Jei panamietis nusikalsta kanalo zonoje, jį suima amerikiečiai, teisia amerikiečiai ir bausmę privalo atlikti jų kalėjimuose.

Vėliau tie studentai pradėjo aiškinti, kad ir atlyginimų srityje yra didelė nelygybė. Panamos darbininkai uždirba 60 ct. į valandą, tuo tarpu amerikiečiai kanalo zonoje darbininkams moka po \$1.25 į valandą. Kodėl tokią didelę nelygybę? — klausia mane.

Panamos mieste labai daug ginkluotos policijos. Ne tik prie (Nukelta į 6 psl.)

Baltiečiai Helsinkyje

Konferencijos užbaigos proga Helsinkyje plačią veiklą išvystė mūsų VLIKO pirm. dr. Kęstutis Valiūnas, Pasaulio Baltiečių Santalkos pirm. latvis Uldis Grava ir estų atstovas kun. Karl Laantee. Spaudoje nuskambėjo dr. J. K. Valiūno ir U. Gravos sulaikymas Helsinkio aerodrome. Vėliau paaiškėjo, kad jie po kelių valandų buvo paleisti ir apgyvendinti nuo miesto centro toliau esančiame viešbutyje. Atrodo, padėjo JAV kongreso atstovų Helsinkin slūdnios telegramos ir ši kartą gerokai didesnis pačių suomių nuosirdumas.

Dr. J. K. Valiūno pranešimu ELTAI, buvo išdalinta keli tūkstančiai paruoštų informacinių lapelių, susitiktas su Suomijos, Švedijos bei kitų valstybių spaudos ir daugelio delegacijų atstovais. Ypač artimai bendradarbiauta su "Reuter" žinių agentūra. Visi trys baltiečių atstovai padėjo gėlių vainiką prie suomių tautos didvyrio maršalo C. G. Mannerheimo paminklo. Suomiu, o vėliau ir švedų spauda mirgėjo baltiečių nuotraukomis bei aprašymais.

Lietuvių, latvių ir estų jaunimas surengė demonstracijas Helsinkyje, pasiskirstęs į kelias grupes, kad būtų sumažinta suėmimo grėsmė. Demonstruota šešiose vietose skirtingu laiku. Kanados spaudą pasiekė dviejų latvių jaunųjų demonstracijos nuotraukos — Toronto Yoko universiteto studento Imanto Purvis ir iš Švedijos Helsinkin atvykusios Marijos Medins. Jie du Helsinkio centre grandinėmis prisirakino prie lempės stiebo su dviem plakatais rankose: "Reikia tik vieno didelio žmogaus pasakyti "ne", P. E. Trudeau!", "Sovietų Sąjunga, lauk iš Baltijos valstybių!" Ši originali demonstracija truko pusantros valandos, kol pagaliau išsikišo suomių policija. Ją teko nutraukti, nes nebuvo gautas leidimas demonstruoti.

VLIKO pirm. dr. J. K. Valiūnas taipgi painformavo ir apie labai sėkmingą spaudos konfe-

renciją Švedijos sostinėje Stockholme. Ji buvo tarptautinio pobūdžio — žurnalisti susilaukta iš daugelio Europos valstybių. Jie rodė nuosirdų dėmesį baltiečių atstovams ir Baltijos kraštams, kurių okupacijos įteisini mo Helsinkyje siekė Sovietų Sąjunga.

Žmogaus teisės

Helsinkyje 35-kių vyriausybės vadų pasirašytas "Baigminis aktas" juos taip pat įpareigojo gerbti žmogaus teises, pagrindines jo laisves, laikytis Jungtinių Tautų visuotinės žmogaus teisių deklaracijos:

Dalyvaujančios valstybės gerbs žmogaus teises ir pagrindines laisves, įskaitant minties, sąžinės, religijos ir ištikinimų laisvę, visiems, be rasės, lyties, kalbos ir religijos skirtumo. Jos skatinis ir vystys efektyvų įgyvendinimą pilietinių, politinių, ekonominių, socialinių, kultūrinių ir kitų teisių bei laisvių, kurios visos išplaukia iš žmogaus asmenybės bei savybų orumo ir yra esminės jos laisvam bei pilnutiniam vystymuisi. Šia prasme dalyvaujančios valstybės pripažinti, vienasmeniška arba bendrai su kitais, religiją arba tikybą, veikiant pagal savo paties sąžinės liepimą. Dalyvaujančios valstybės, kurių teritorijoje yra tautinių mažumų, gerbs tokioms mažumoms priklausančių asmenų teise į lygybę prieš statymą, teiks jiems visišką galimybę faktiškai naudotis žmogaus teisėmis bei pagrindinėmis laisvėmis ir tuo būdu gins jų teisėtus interesus šioje srityje...

Šie principai turėtų būti įdomūs mums, lietuviams, nes sovietų okupatoje tėvynėje, kaip liudija "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika", žiauriai varžoma religija, persekiojami tikintieji, slopinama laisva tautinė mintis. Helsinkyje priimti principai duoda aiškią teisę išeivijos lietuviams reikalauti, kad Maskva jų laikytųsi ir okupuotoje Lietuvoje. Lietuviai ten yra tautinė mažuma Sovietų Sąjungos teritorijoje. Apie šiuos principus pažeidimus, jeigu sovietai ir toliau nesiskaitys su mūsų tautiečių teisėmis, turėtume informuoti ne tik Helsinkio "Baigminio akto" signatarus, bet ir Jungtines Tautas. Šis paragrafas atveria naujas galimybes mūsų ateities veiklai. V.Kst.

A+A**PETRAS LEDAS,**

61 metų amžiaus, staigiai mirė 1975 metų rugpjūčio 11 dieną Toronte. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje 1975 m. rugpjūčio 14 dieną.

Nuliūdusi žmona ir sūnus

A+A**MYLIMAI MAMYTEI**

Lietuvoje mirus, sūnų BRONIŲ VENSLOVĄ bei jo šeimą ir kitus artimuosius nuosirdžiai užjaučia —

L. Eug. Klevai

A. J. Gedrimai

V. O. Keziai

Hamilton, Ont.

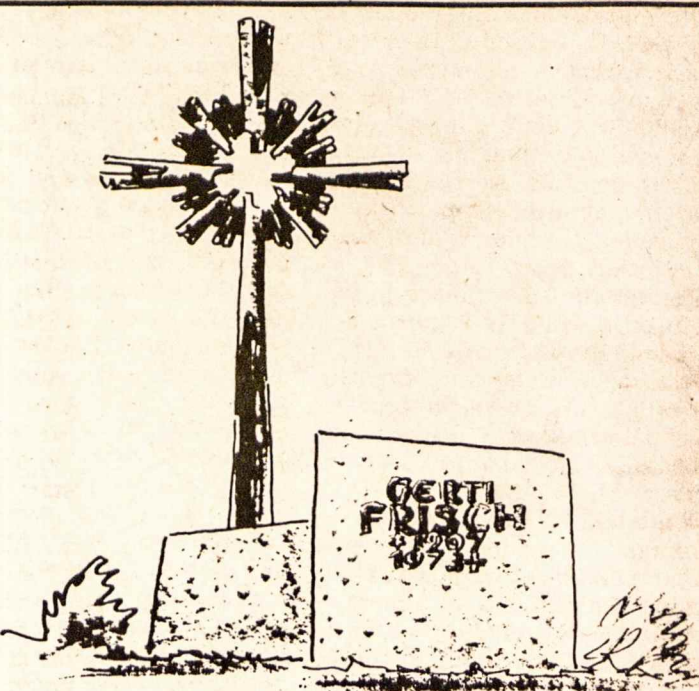
A+A**DR. ALEKSANDRUI SPUDUI**

mirus, sūnams — EUGENIJUI ir dr. ALEKSUI bei

jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą —

Jadvyba ir Feliksas Kanapėnai

Detroit, Mich.

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriskos darbas, puikūs lietuviški projektai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

PRANEŠIMAS IŠ AUSTRALIJOS

Mokytojo kova su premjeru

Iškelta byla premjerui po susikirtimo dėl baltiečių

J. VASILIAUSKAS

Apie šį įvykį buvo trumpai rašyta "TZ" 31-32 nr., pasinaudojant iš Australijos gauta spaudos iškarpa. Čia spausdiname smulkesnį įvykio aprašymą, kuriame kaip kurios detalės skiriasi nuo ankstesnės informacijos, paskelbtos "TZ". RED.

Jau beveik metai, kai Australijos mės. pirmininkas už grašius pardavė Pabaltijo tautas Sovietų Sąjungai. Tų grašių vertės iki šiol dar niekas nežino, išskyrus patį p. Whitlamą. Jo savanaudiško mosto sukelta audra baltiečių tarpe dar vis nenurimsta. Visa eilė didesnių ir mažesnių demonstracijų, organizuojamų ne tik pačių baltiečių, bet ir australiečių, vis neduoda ramybės min. pirm. Whitlamui. Jeigu iki šiol jis tik baltiečių vardą žinojo, tai dabar jau ėmė pats mokytis baltiečių istorijos, de ja, ne iš objektyvių šaltinių, bet, kaip matyti, iš propagandinio sovietų skleidžiamų pamfletų.

Neseniai po visą Australiją nuskambėjo gėdingas Whitlamo atsiliepimas apie Pabaltijo tautas, kuris parodė menką jo žinojimą mūsų istorijos.

Norėdamas nusikratyti savo krašto apsaugos ministru Bernard, Whitlamas atleido jį iš pareigų ir paskyrė ambasadorium Skandinavijos kraštams su rezidencija Stockholme. Į jo vietą reikėjo rinkti naują parlamento narį iš tos apylinkės, kuriai atstovavo Bernard. Ta vietovė, vadinama Bass, yra Tasmanijos šiaurėje. Tai per 40 metų buvusi garantuota vieta darbiečių partijos atstovui. Tačiau dabar, Whitlamo darbo partijos populiarumui vis mažėjant, kilo įtarimas, kad darbiečiai gali šią vietą pralaimėti liberalų naudai. Užtat pats vyriausybės galva Whitlamas atvažiuo čia varyti priešrinkimines propagandas. Pasitaikė, kad mitingas buvo sušauktas Launceston mieste, Matriculation College patalpose, kur daugumą klausytojų sudarė per 700 studentų. Dauguma jų — virš 18 metų, taigi turintys teisę balsuoti.

Po gražbylingos propagandinės kalbos Whitlamas sutiko atsakyti į klausimus. Atsisotojo vienas asmuo iš auditorijos ir klausia: — Kodėl federacinė vyriausybė pripažino Pabaltijo valstybes Sovietų Sąjungai? Ministris pirmininkas, manydamas, kad klausėjas yra baltietis, atsako: — Tie iš jūsų, kurie mokate savo istoriją, turite žinoti, kad Pabaltijo valstybės Estija, Latvija ir Lietuva egzistavo atskirai tik 20 metų, t.y. tarp 1919 ir 1939 m. Per visus buvusius šimtmečius jos priklausė Švedijai, Rusijai ir Lenkijai.

Klausėjas, kuris, kaip vėliau paaiškėjo, buvo mokytojas Thomas Richard McGlynn, atkirtė: — Ne savo noru! — Nekreipdamas į tai dėmesio, Whitlamas tęsė toliau: — 1930 m. jie visi buvo fašistai! — McGlynn atkirtė: — Jie nebuvo! — Jie turėjo tada fašistines vyriausybes, kaip jūs pats gerai žinote! — nenusileido Whitlamas.

Jūsų istorija yra abejotinos vertės! — Whitlamas pradėjo karščiuotis; — aš prileidžiu, kad esate mokytojas ir nenorėčiau tikėti, kad klaidinate savo mokinius.

Salėje kilo didelis triukšmas. Jaunimas palaikė savo mokytoją ir pradėjo šaukti "buu, buu" Whitlamo adresu. Kiek apriimus, McGlynn pareiškė buvęs porą metų Rytų Europoje. Dialogas vyko toliau:

— Ar jūs esate mokytojas? — Taip, esu ir esu ten buvęs dvejus metus...

— Ką dėtote? — Esu geografijos mokytojas. — Salėje vėl kilo triukšmas.

Jūs darote gėdą savo profesijai, — toliau karščiausi Whitlamas ir ignoravo mokytoją, kuris dar vis stovėjo ir laukė progos išsižioti.

Vienintelis kelias Pabaltijo valstybėms atgauti nepriklausomybę yra pasaulinis karas, kuriame Amerika turėtų nugalėti Rusiją. Tai faktas! O kas iš mūsų nori kito karo? — baigė savo išvedžiojimus Whitlamas.

Tada mokytojas McGlynn pareiškė, kad tik Lietuva buvo fašistinis kraštas, kai tuo tarpu Estija, nors ir nebuvo pilnai demokratiška, turėjo demokratinę santvarką, o Latvija tvarkėsi pilnai demokratiškai iki buvo paversta.

Čia reikia pasakyti, kad ir mokytojo McGlynn istorija šluobuoja. Manau, visi gerai žino, kad Latvija jokių būdu nebuvo demokratiškesnė už Lietuvą. Juk dar 1934 m. tuometinis Latvijos prezidentas Ulmanis su krašto apsaugos ministerio Balodžio pagalba gegužės 15 d. įvykdė perversmą, uždarė visas politines partijas ir išlaikė tokį autoritetinį režimą, kaip ir tautininkų partijos Lietuvoje, iki okupacijos.

McGlynn kalba buvo palydėta didelių ovacijų. Whitlamas vėl įsiterpė:

— Ten buvo tiek demokratijos, kiek Hitlerio Vokietijoje.

Sis min. pirmininko dialogas su mokytoju McGlynn nuskambėjo po visą Australiją kaip didelė sensacija. Incidentas buvo smulkiai aprašytas visuose didžiuosiuose Australijos dienraščiuose. Baltiečių klausimas vėl iškilo viešumon. Pasipylė protesto laiškai spaudoje. Mokytojas McGlynn padavė Whitlamą į teismą už tai, kad pastarasis jį pažemino jo mokinių akivaizdoje, sakydamas: "Jūs klaidinate savo mokinius". Mokytoją McGlynn remia mokytojų unija. Kuo tas pasibaigs, dar nežinia. Whitlamo įgelti baltiečiai nerimsta ir demonstruoja kiekvieną progą, kur tik Whitlamas pasirodo.

Tasmanijos Bass rinkiminėje apygardoje, kur įvyko Whitlamo ginčas su mokytoju apie baltiečius, pirmą kartą per 40 metų darbiečių partija pralaimėjo rinkimus su milžiniška persvara opozicijos naudai. Užtat darbo partijos vadai dar ir dabar negali dovanoti savo lyderiui Whitlamui ir jo veiklą vis daugiau kritikuoja. O kai Pietų Australijoje buvo paskirti valstijos rinkimai, tai pats premjeras Dunstan (darbietis) ir darbininkų unijos pareikalavo, kad Whitlamas čia visai nesirodytų, o jei ir atvažiuos, kad nekaltėtų viešai. Whitlamas vis dėlto atvažiuo į Adelaidę, nors propagandoje ir nedalyvavo. Jo pasitiktį ir aerodromą atvyko apie 400 baltiečių su plakatais bei stipriais šūkiu į jo negarbę. Pz. viena lietuvių dėvėjo didelę skrybėlę, kurios vienoje pusėje buvo įrašyta: "Moscow puppet, study Baltic history", kitoje pusėje: "Whitlam, you are disgrace to Australia". Ši ponia už savo drąsą ir tiesius žodžius susilaukė daug sveikinimų net iš australiečių. Pats Whitlamas, pabūgęs demonstrantų, aplinkiniais keliais išvyko iš aerodromo.

PLUMBING and HEATING J. LISAUSKAS

valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.

Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH.136. Tel.532-5191

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID

1596 Bloor Street West

Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvų Namus) • Tel. 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

LAISVĖS BUDĖJIMAS KANADOJE

Kanados baltiečiai Helsinkio konferencijos metu buvo suorganizavę visą Kanadą apimančią "Laisvės budėjimą", kuris trukė 72 valandas — kol vyko Helsinkio konferencija. Budėjimas vyko visuose didesniuose miestuose: Toronte, Otavoje, Hamiltone, Londone, St. Catharines, Montrealyje, Edmontone, Winipege, Kalgary ir Vankuveryje. Buvo surinkta per 10.000 parašų peticijai, reikalaujančiai visiškios laisvės Estijos, Latvijos ir Lietuvos kraštams. Budėjimo metu visuose miestuose taigpi buvo stengtasi rengti spaudos konferencijas. Toronte spaudos konferencija įvyko rugpjūčio 1 d., 2 v.p.p., prie miesto rotušės. Tiek konferencijos parengimui, tiek paties budėjimo suorganizavimui labai daug iniciatyvos parodė latviai.

Be to, Toronte liepos 30 d. dar buvo surengtas "Laisvės budėjimo" vakaras nuo 6 v. iki vidurnakties. Šis vakaras buvo rengiamas ne tik baltiečių, bet ir visų kitų komunistų pavergtų tautų atstovų. Apie 7 v.v. jau buvo miesto rotušės aikštėn prisirinkę apie 4.000 žmonių. Kalbėjo visa eilė valdžios atstovų: min. A. Grossman, J. Yaremko, O. Jelinek, Ed. Negridge, M. Campbell ir E. Shymko. Ypač pažymėtina min. A. Grossmano kalba, kurioje jįsai smerkė ne tik patį pavergtų kraštų pripažini-

mą sovietams, bet ir priminė Toronte gyvenančių tų tautybių permažą domėjimąsi pavergtų jų likimu. Ešą šioje demonstracijoje turėtų dalyvauti bent 50.000 asmenų. Taipgi kalbėjo visa eilė pavergtų tautų atstovų. Apie 10 v.v. įvyko religinės pamaldos, kurioms vadovavo 3 kunigai — estas, latvis ir lietuvis, dalyvaujant visai eilei baltiečių ir kitų tautybių dvasiškių. Budėjimo vakaras buvo užbaigtas po 12 v. nakties, latviams, estams ir lietuviams sugiedojus giesmes prie savo vėliavų, kurios plevėsavo 3 dienas rotušės aikštėje prie "Laisvės budėjimo" būstinės.

"Laisvės budėjimą" Toronte plačiausiai aprašė dienraštis "The Toronto Sun" (pirmame puslapyje). Nemažai vietos skyrė ir "Star". Mažiausiai dėmesio kreipė "The Globe a. Mail". Bet jie visi Helsinkio konferencijos proga įdėjo atitinkamus vedamuosius. Demonstracija trumpai komentavo kaip kurios radio ir televizijos stotys. Pavieniai tautiečiai rašė laiškus dienraščių redakcijoms. Dalis jų buvo išspausdinta.

Toronte "Laisvės budėjimą" rengė specialus komitetas, kuriame labai aktyviai reikišėsi baltiečiai. Lietuviams atstovavo KLB krašto valdybos pirm. J. R. Simanavičius. K. J.

Pavergtųjų tautų parade Klevelande dalyvavo ir lietuviai. Priešakyje žygiuoja "Žalgirio" šaulių kuopos vadas Alf. Mikulskis. Nuotr. VI. Bacevičius

UŽPAKALINIŲ DURŲ POLITIKA

AL. GIMANTAS

Patraukė dėmesį keliuose JAV laikraščiuose išspausdinta žinutė apie centrinės amerikiečių ar arabų organizacijos vadovų priėmimą Baltuosiuose Rūmuose ir draugiškoje atmosferoje vykusį pasitarimą - pasikalbėjimą su prez. G. Fordu. Audiencia į trukusi 30 minučių. Lakoniška žinutė, skaitytojų gal ir nepastebėta, tačiau ji įdomi ne tik patiems arabams, izraelitams, bet ir ... lietuviams.

Stai, ką reiškia, kai aplinkybės, reikalas ir intencijos nėra vienodos! Net ir pats vertinimo mastelis tų pačių amerikiečių piliečių grupių yra skirtingas. Lietuviai, kartu ir kiti baltiečiai - amerikiečiai, yra tokie patys, kaip ir arabų kilmės piliečiai. Tačiau jų traktavimas visai skirtingas.

Mūsų spaudoje gana plačiai buvo rašyta apie baltiečių - amerikiečių delegacijos priėmimą Baltuosiuose Rūmuose. Jis buvo sąmoningai slepiamas nuo spaudos, radio ir televizijos ir net "Amerikos Balso" laidų. Tas pats "skryningas" buvo taikomas ir delegacijos nuotraukoms su prez. G. Fordu. Atseit, ir valstybės departamentas, ir prezidentūra buvo vienodai suinteresuoti baltiečių atstovų priėmimą laikyti lyg ir privačiu, nereikšmingu, dėmesio nevertu įvykiu. Saviškių rately, lietuvių, latvių ir estų tarpe, tegu būna visa tai reklamuojama ir keliama, tik ne plačiau, kad nesujaudintų sovietinių sluogsnų.

Dabartinis amerikinių istaigų elgesys su baltiečiais gali net ir patikti sovietinėms sferoms. Aiškiai Vašingtone esame traktuojami kaip ir pavainikiai ar posūniai, nors, atrodo, to lyg ir užtenka mūsų vadovaujantiems sluogsnams, kurie ragina siųsti padėkos laiškus ar telegramas. Taip ir norisi klausiti — už ką? Nebent už tą nuolatinį "palankumą", o gal už vis tą pačią, dabar jau tik tariamą "nepripažinimą", o iš tikrųjų tik užpakalinių durų politiką? Vienas mastas arabams, izraelitams ir jų simpatikams (priekinės durys, reklama), kitas — baltiečiams.

Saunūs pareiškimai gaunami iš Vašingtono. Reikia daug pastangų jiems ten gauti. Po to mūsų pačių tarpe beveik susižavėjimai, kol nubundama ir ...

Prieš Helsinkio deklaraciją visoje Kanadoje buvo surengtos demonstracijos — laisvės budėtuves, kuriose dalyvavo sovietų pavergtų tautų atstovai. Šioje nuotraukoje — demonstracijos dalis Toronte Nuotr. S. Dabkaus

Ryšiai su rusų disidentais

STEPAS VARANKA

Sis svarbus klausimas lietuvių išeivijos nėra iki šiol tinkamai išnagrinėtas. Pastaruoju metu įvairių tautų išeivijos spaudoje keliamas klausimas bendradarbiavimo su rusų disidentais. Neseniai pradėtas Europoje leisti tos grupės žmonių žurnalas "Kontinent", apie kurį yra susispietę žymūs rusų išeivieji intelektualai bei veikėjai, jų tarpe ir A. Solženicinas. Minimas žurnalas kviečia ir kitų pavergtų tautų rašytojus bei publicistus jungtis į bendrą darbą prieš sovietus.

Lietuvių išeivių spaudoje Europoje jau atsiranda balsų, raginančių dėtis prie to darbo "Kontinente". Vienas tokių yra V. Jungėnas (slapyvardis), kuris savo straipsnyje "Kam mums reikalingas Kontinentas", ("Metmenys" nr. 29, 1975), reiškia nuomonę, kad lietuvių išeivių tarpe labai mažai kalbama ir diskutuojama apie savo krašto problemas; kad atskiros tautybės išeivijoje nesugeba palaikyti nuolatinio ryšių, sukurti stipraus, pastovaus bendro fronto. "Europos Lietuvis" nr. 28, 1975 paskelbė J. Vilčinskio apžvalginių straipsnių "Dialogas Kontinente", kuriame reiškiamos kitų nuomonių dėl bendradarbiavimo.

Iš tikrųjų nėra taip blogai. VLIKas toje srityje veikia. Mes, lietuviai, mėgstame prisiminti savo garbingą praeitį ir apie ją kalbėti. Mėgstame prisiminti kitų tautų padarytas mums skriaudas, dažnai esame sentimentaliai. Siandieną pasaulis kitoks. Mes turėtume būti daugiau realūs. Turėtume panaudoti ivaivias pasitaikiusias progas Lietuvos nepriklausomybei atstatyti. Reikėtų pagal turimas sąlygas žiūrėti į ateitį ir esamas galimybes išnaudoti savo tikslams pasiekti. Savo siekiamus reikšti turime ir tarptautinę spaudą, kuria reikia naudotis tautinėms aspiracijoms išreikšti, jas su kaimynais rusais, lenkais, ukrainiečiais, gudais ir kitais nuolat aiškintis. Reikia jiems savo siekius išdėstyti. VLIKo seime Niujorke 1969 m. Vilniaus Krašto Lietuvos Sąjungos centro valdybos pirm. K. Veikutis savo kalboje ragino veiksmus neatiidėlojant suėti į glaudesnę bendradarbiavimą su ukrainiečiais, gudais ir kitais mūsų kaimynais.

Kai mes, lietuviai, tebesvarstome užmezgimą ryšių su rusų disidentais, lenkų išeivių "Kultura" žurnalo atstovai jau pradėjo su "Kontinentu" dialogą, kuriame yra liečiama Lietuva ir Vilnius.

Minimas rusų disidentų žurnalas "Kontinent" išspausdino lenkų "Kultura" žurnalo bendradarbio Juliusz Mieroszewski pasakymą apie bendradarbiavimo reikalingumą tarp rusų disidentų ir Sovietų Sąjungos pavergtų tautų išeivijoje. Mieroszewskis "Kultura" žurnale nr. 6/333, 1975, skyrė "Archivum politizne. Materialy do refleksiji i zadumy" ("Politinis archyvas. Medžiaga apmastyti"), siūlo visų pavergtų tautų disidentų bendradarbiavimą, siekiant savo valstybių nepriklausomybės atstatymo.

Lenkų ir rusų išeivijoje dėl bendradarbiavimo yra skirtingų nuomonių. Yra lenkų, manančių, kad su sovietais nėra imanomas joks taikingas sugyvenimas ir bendradarbiavimas. Ne mes vieni esame tokioje padė-

tyje, sako straipsnio autorius; rusų disidentai Sovietų Sąjungoje ir išeivijoje yra tokioje padėtyje. Jų, mūsų ir kitų pavergtų tautų viltys esančios susijusios su turinčiom anksčiau ar vėliau įvykti permainom toje nelaimingoje vergų šalyje.

Rusų disidentų tarpe yra norinčių bendradarbiauti su kitom tautybėm dėl sovietinės sistemos pakeitimo, bet jie nori sovietų užgrobtus žemės plotus ir valstybes pasilaikyti sau (rusų imperijos ribose). Rusų disidentai, pasak Mieroszewskio, yra natūralūs lenkų sąjungininkai, panašiai kaip ukrainiečiai, lietuviai ir gudai. Aišku, vien tik pripuolamų lenkų emigrantų veikėjų ir rašytojų susitikimų su "Kontinento" rusų grupe neužtenka. Be abejonės, lenkų ir rusų išeivijoje yra tokių, kurie kokią nuoširdaus suartėjimo ir bendradarbiavimo nepageidauja. Lenkų emigrantų tarpe esą nemažai tokių antikomunistų, su kuriais, autorius sako, nenorėtų turėti jokio artimesnio kontakto. Mums rūpi, sako Mieroszewskis, tie rusai, kurie yra antisovietiniai, t.y. daugiau, negu antikomunistai, kurie norėtų su lenkais susitarti ir nustatyti bendrus pagrindus bei tikslus. Esą būtų pageidautina pasirašyti net bendrą lenkų - rusų deklaraciją.

Kas skiria lenkus nuo rusų Vakaruose? — klausia Mieroszewski. Lenkus skiria nuo rusų lenkų politika ir pažiūros ukrainiečių, lietuvių ir gudų atžvių. Mes, lenkai, nereikalaujame sau nieko, — sako autorius.

Nereikalaujame nei Vilniaus, nei Lvovo. Vilnius turi priklausyti nepriklausomai Lietuvai, o Lvovas būsimai Ukrainai. Mes, lenkai, pripažįstame apsisprendimo teisę. Mes negalime elgtis kitaip, nes patys reikalaujame sau apsisprendimo teisės Lenkijai. Svarbiausia, kiekviena tauta pati turėtų pasakyti dėl savo nepriklausomybės. Lenkija, būdama pavergta, turi būti solidari su kitom pavergtom tautom.

Yra lenkų išeivių, kurie sako: turime visiškai atsisukti nuo ukrainiečių ir lietuvių tautinių aspiracijų, siekiančių nepriklausomybės atgavimo, kad išsideretume dabartinei Lenkijai įvairių privilegijų. Autoriaus nuomone, tai būtų niekšiškas pasielgimas ir netikusi politika. Su tokia politika, mes, lenkai, tik

Laisvės budėjime Toronte, kur dalyvavo 4.000 baltiečių ir kitų tautų atstovai

Nuotr. S. Dabkaus

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

DAINU SVENTĖ

Septintoji respublikinė dainų šventė Vilniuje liepos 18-20 d.d. turėjo tris pagrindinius renginius — ansamblių vakarą Kalnų parke, chorų koncertą Vingio parke ir baigiamą šokėjų pasirodymą „Žalgirio“ stadione. Šventinėje eisenoje dalyvavo 33.000 dainininkų, šokėjų, orkestrantų. Visi šventės renginiai buvo skirti sovietinės pergalės II D. kare trisdešimtmėčiui ir sovietinamos Lietuvos trisdešimtmėčiui. Savo sveikinime dalyviams kompartija ir valdžia atvirai pabrėžė šios šventės politinį ir kultūrinį pobūdį. Lietuviškiausios buvo saviveiklinių ansamblių vakaras Kalnų parke, kur sol. V. Noreika su birbynės palaide padainavo „Arimų dainą“ ir kur beveik visą repertuarą sudarė mūsų liaudies dainos bei šokiai.

Dainų šventė Vingyje buvo pradėta A. Bražinsko kanta „Brolių milžinų šaly“. Spauda cituoja šios kantos posmą: „Prie Volgos plačiosios, prie Duno sranauno, prie Nemuno seno, vingiuoto ramaus, ir rusas, lietuvis, ir latvis sūnus čia laime ir džiaugsma dalinas perpus...“ Kanta neužmiršo ir kompartijos: „Partija, tau, mūsų partija, dainuoja tautos ir dainuos, partija, Lenino partija — žvaigždė mūsų skrydžių sparnuos...“ Propaganda taip pat dvelkė V. Laurušo kompozicija „Dainuoja darbo Lietuva“, E. Balsio — „Skambėk, pionieriu dainele“, J. Švedo — „Daina apie Tarybų tautą“, I. Dunajevskio — „Daina apie Tėvynę“. Ir propagandinius rėmus buvo įpintos lietuvių ir rusų liaudies dainos, B. Smetanos operos „Parduotoji nuotaka“ ištrauka, J. Naujalo ir Maironio „Lietuva brangi“. Kaimo kapela programa papildė „Mergvakario valsų“, „Linksmuolės“, liaudiška kompozicija „Sviro svirtys“.

Koncertą „Žalgirio“ stadione šokėjai pradėjo „Iškilmingu trejiniu“ ir „Šventine polka“. Vaikų grupės atliko šokių „O-pa-pa“, „Sėjau rūtą“, „Viens, du, trys“, „Mūsų dienos — kaip šventė“, moksleivių — „Sėltinį“ ir „Tilčiuką“. Programa papildė „Jubilėjinis kadrius“, „Subatėlė“, „Pakeltkojis“, „Bledingėlė“, „Rugučiai“, M. Vaitulėvičiūtės masinė kompozicija „Ant kolūkio lauko“.

Programoje taip pat dalyvavo pramoginių šokių atstovai, pučiamųjų instrumentų orkestrai. Respublikinės dainų šventės, rengiamos kas penkeri metai, sutampa su sovietinamos Lietuvos penkmečiais. Siemietinės šventės meno vadovu ir vyr. dirigentu buvo kompoz. Konradas Kavakas. Šventės renginių sukurams ugnis buvo atnešta iš rusų karių kapinių Antakalnyje.

ANTKAPINIS PAMINKLAS

Antakalnio karių kapinėse liepos 16 d. buvo atidengtas antkapinis paminklas A. Sniečkui, sukurta skulptoriaus N. Petruolio ir velionies architektė I. Laurušo. Pastarojo paruoštas planas įgyvendino architektas R. Dičius. Paminklo akcentą sudaro A. Sniečkaus biustas. Pagrindinį žodį apie velionies nuopelnus tarė ir raudona juostelė perkirpo jo įpėdinis P. Griškevičius, dabartinis I kompartijos sekretorius. Vilniaus televizijos ir radijo choras atliko M. Petrausko dainą J. Janonio žodžiais „Neverkit pas kapą“.

MINISTERIŲ TARYBA

Naujai išrinkta augščiausioji taryba savo posėdyje liepos 17 d. patvirtino ministerių tarybą, kurioje šį pavasarį buvo padaryta keletas nesmiinių pakeitimų. Okupuotos Lietuvos valdžia dabar sudaro: ministrų tarybos pirm. J. Maniūšis, I pavaduotojas K. Kairys, pavaduotojai — L. Diržinskaitė-Piliūnienė, A. Drobnyš, rusas J. Rusenka, V. Vazilinskis. Atskiroms ministerijoms vadovauja: augštojo ir specialiojo vidurinio mokslo — H. Zabulis, užsienio reikalų L. Diržinskaitė-Piliūnienė, baldų ir medžio apdirbimo pramonės — P. Kurys, finansų — R. Sikorskis, kaimo statybos — A. Bagdonas, kultūros — L. Sepetyš, lengvosios pramonės — J. Ramanauskas, maisto pramonės — S. Dulskas, melioracijos ir vandens ūkio — J. Velička,

mėsos ir pieno pramonės — M. Buklys, miškų ūkio ir miško pramonės — A. Matulionis, paruošų — L. Karckas, prekybos — P. Mickūnas, ryšių — K. Onaitis, statybinių medžiagų pramonės — S. Jasūnas, statybos — R. Sakalauskas, sveikatos apsaugos — V. Kleiza, švietimo — A. Rimkus, teisingumo — A. Randačevičius, vidaus reikalų — J. Mikalauskas, žemės ūkio — M. Grigaliūnas, transporto ir plentų — V. Martinaitis, buitinio gyventojų aptarnavimo — K. Plechavičius, komunalinio ūkio — J. Šerys, socialinio aprūpinimo — J. Pacevičienė, vietinės pramonės — rusas G. Simenėnas. Jiems talkina dešimties įvairių komitetų pirmininkai, jų tarpe ir Juozas Petkevičius, kuriam yra patikėtas saugumo komitetas.

JAUNIEJI MENININKAI

Valstybinį Vilniaus dailės institutą šiemet baigė 77 jaunieji menininkai — dailininkai ir architektai. Visi jie studijas apvainikuoja diplomais darbais, kurių dalis papuošia Lietuvos miestus bei gyvenvietes. Diplomanto D. Čepo paminklas sovietinių Zemaitės partizanų junginių bus atidengtas Rokiškio apylinkėse, K. Balčikonio sienos kilnaga gaus „Dainavos“ sanatorija Druskininkuose, V. Kasperavičiaus kilnaga — Vievio paukštynas. G. Plechavičiaus skulptūra bus pastatyta Vilniaus prekybos centro aikštėje, dešiniajame Neries krante. Architektė R. Rimkienė sukūrė Šaltinėlių kultūros namų vidaus įrenginių ir aplinkos tvarkymo projektą. Valstybinis Vilniaus dailės institutas gyvenimui man jau yra išleides daugiau kaip tūkstantį tapytojų, grafikų, skulptorių, vitražininkų, keramikų, komercinės dailės atstovų, architektų ir menotyrininkų.

PLECIAMA VANAGUPĖ

Palangos kurortas plečia kaimyninę Vanagupe, kuriai yra numatytas 11,2 ha plotas. Čia jau pastatyta valgykla, turinti 60 vietų viduje ir 80 vietų atviroje ore. Žemės ūkio ministerijos poilsio namų susivienijimas stato 300, 250 ir 200 vietų poilsio namus su bendra valgykla ir klubu. Kurortų valdymo tarybos statomi poilsio namai turės 300 ir 250 vietų, valgyklą ir klubą, jūrų laiviniškystės — 200 vietų su pagalbiniu aptarnavimo skyriais. Palangai priklausantį pagalbinių Vanagupės kurorto planus yra paruošęs J. Rusteika.

KAUNIEČIŲ „METSKAITLIS“

Kauno P. Ziberto šilko kombinatas iš medžiagų atliekų kasmet gamina suvenyrinius kalendorius, vadinamus „metskaitliais“. Siemet jie buvo skirti sovietinės pergalės II D. kare trisdešimtmėčiui, tarptautiniam moterų metim ir M. K. Čiurlionio šimtosios gimimo metinėm. Vienas kauniečių „metskaitlis“ 63 paras praleido erdvėje. Jį buvo pasiėmę sovietų kosmonautai P. Klimukas ir V. Sevastukas ir erdviu laboratoriją „Saliut-4“. Iš laboratorijos jis buvo parodytas televizijos žiūrovams ir dabar grįš įmonės muzėjum.

VILNIAUS TELEFONAI

I Vilniaus telefono tinklus neseniai buvo įjungtas 70-tūkstantasis telefonų aparatas. Nuo 1971 m. telefonų abonentų skaičius paaugo 26.500. Nors ryšininkai džiaugiasi puse metų ankščiau įvykdyta penkmečio užduotimi, 70.000 telefonų abonentų yra labai menkas skaičius miestui, turinčiam daugiau kaip 400.000 gyventojų. Centrinio Vilniaus miesto telefono mazgu taps Liudo Giros gatvės montuojama stotis. Ji derins septynių rajoninių bei daugiau kaip 30-ties smulkesnių stočių darbą.

GILINA EZERUS

Maždaug trečdalis Lietuvoje esančių 3.000 ežerų uždumbėjo, tapo neškadriais. Mokslininkų pasiūlymu juos bus stengiamasi atgaivinti. Druskininkų Druskonio ežerą ir Ilgį Varėnos rajone jau valo galingos mašinės. Dugno nuosėdos bus panaudotos kaip organinės trąšos laukams.

V. Kst.

Baltiečiai ir kitų Europos pavergtų tautų atstovai Toronte reikalauja laisvės savo kilmės kraštams.

S. Dabkus

HAMILTON

DR. A. GAILIUS atostogaus nuo rugpjūčio 31 iki rugsėjo 15 d. Pacientai tuo metu prašomi kreiptis į dr. L. Zavadnį tel. 545-2433.

SLA 72 KUOPOS ruošta gegužinė liepos 27 d. A. Padolskio sodijoje buvo sėkminga. Svečiai pradėjo rinktis anksti ir apie 3 v.p.p. buvo jau per 40 automobilių. Netrukus ir svečių: iš Čikagos dalyvavo E. Adleris, kuris atostogų metu lankėsi pas draugus ir į gegužinę atvyko su Alf. Patamsiu iš Hamiltono; N. Navickienė iš Floridos, ankščiau gyv. Hamiltone, jau antri metai gegužinėje padeda — apriūpinti svečius maistu. Šiais metais daugiau svečių atsilankė iš Londono. Buvo malonu susitikti su P. Genčiū, veikliu Londono lietuvių kolonijoje, su kuriuo prieš 23 metus teko Londone artimai bendradžiauti, su K. Kudučiu, prieš 20 metų gyv. St. Catharines, p. Navicū ir kt. SLA 72-ros kuopos ruoštos gegužinės jau daug metų yra sėkmingos. Jais lietuvių ne tik dalyvauja gegužinėje, bet ir prisideda darbais ruošiant gegužinę. Į gegužinę atvyko ir parėmė Lietuvos laisvės kovotojus — Pr. ir Alg. Brazinskus savanoriai-kūrėjai — A. Sukys iš St. Catharines ir S. Ulbinas iš Niagara Falls. Šiais metais prieš 5 v.p.p. sugrįžė perkūnas ir kelias minutes lėta paljo. Kai oras pragiedrėjo, svečiai linksminosi grynyme ore iki vėlyvo vakaro.

Lietuvos laisvės kovotojai Pr. ir Alg. Brazinskaitė atsinešė SLA 72 kuopai ir gegužinės dalyviams padėką. SLA 72 kuopos loterijos laimingi bilietai: \$25 bil. nr. 555; po \$10: bil. nr. 41, 143, 417, 481, 591; po \$5: bil. nr. 66, 113, 180, 452, 561, 479, 756, 777, 822, 831.

J. Šarapnickas, SLA 72 k. pirm.

STELCO IMONĖ su unija Local 1005 pasirašė naują trejų metų darbo sutartį, kurią patvirtino 52% dirbančiųjų. Pagal naująją sutartį darbininkams pakeliamas valandinis atlyginimas pirmaisiais metais 90 ct, į valandą, antraisiais ir trečiaisiais — po 20 ct. Duotas neribotas gyvenimo pabrangimo priedas, kuris numatomas antriems ir trečiams metams po 50 ct. valandinio pakėlimo. Sakoma, kad dabar Stelco darbininko valandinio atlyginimo vidurkis yra \$6,18. Yra daug kitokių pagerinimų: sekmadienį už darbą mokės \$1 daugiau į valandą, už popietinę pamainą — 20 ct, ir naktinę — 25 ct.; susigrūs mokės \$170 į savaitę; gyvybė apdrausta \$13.000. Niekio nebereikės primokėti dantistams; gydymo drauda dabar daug plačiau apima. Pagerintos pensijos — dabar galima gauti pilną pensiją \$570 į mėnesį su 58 metais amžiaus ir 30 metų tarnyba. Jau esantiems pensininkams duotas \$40 mėnesinis priedas. Yra dar daug ir kitokių smulkių pagerinimų. Dėl netikros ekonominės padėties niekas nenorėjo ilgos sutarties, todėl už balsavusiųjų persvara buvo neįymi.

LIETUVIŲ PENSININKŲ KLBAS iš federacinės valdžios gavo \$6.712 pašalpą. Gautas pinigų su tam tikrais suvaržymais gali panaudoti savo veiklai plėsti.

SUKAKTUVINIS LEIDINYS „Hamiltono Lietuviai“ jau paruoštas ir atiduotas spausdinti. Spaudos darbus atlieka V. Enskaitis spaustuvė „Lituanica“.

ONUTEI JUSIENEI General ligoninėje buvo padaryta sunki, bet sėkminga širdies operacija. Ligonė jau yra grįžusi į namus, kur baigia sveikėti ir stiprėti. K. M.

P A D Ė K A

Ruošdami SLA 72 kuopos tradicinių gegužinių paremti Lietuvos laisvės kovotojams Pr. ir Alg. Brazinskus, susilaukėme gausios paramos. Reikiame nuosirdžiai padėką aukojusiems loterijai \$20: J. Pukščui; po \$10: SLA geradariui, G. Melnykui, R. Raitai Ročytei, Pr. Ročiui, O. Staškevičienei, J. Rankauskui; po \$5: V. Matukaičiui, V. Bagdonui, V. Tripdonui, Z. Jakubonui, Z. Pulianauskui, A. Mingėliui, SLA 236 k. pirm. H. Chvedukui iš Toronto; taipgi už aukas — A. Steponaičiui ir S. Aleksiui; bilietų platintojams: savanoriui — kūrėjui A. Padolskui ir A. Kuzmickui iš Paris, O. Indrielienei iš Toronto, p. Staškevičiams, K. Deksnui, P. Žuliu, B. Pakalniškiui, M. Juodžiui, Z. Pulianauskui, G. Melnykui, V. Bagdonui, S. Pilipavičiui, R. Matukaičiui, A. Kaušpėdai, J. Paukščui; J. Budnikui už muziką Brastynskų garbei; už paruošimą maisto gegužinėje: O. Sukienei ir Z. Ulbinienei; už išdavimą maisto svečiams: N. Navickienė iš Floridos, Z. Matukaitienė, D. Dauginienė ir Z. Ulbinienė, vadovavusiai valgių bufetui; spaudai už gegužinės garsinimą: „Tėviškės žiburiams“, „Nepriklausomai Lietuviai“, „Naujienuoms“, „Tėvynėi“ ir radijo valandėlę „Tėvynės Prisiminimai“, svečiams už gausų dalyvavimą gegužinėje. SLA 72 kuopa

P A D Ė K A

Liepos 23 d. Hamiltono parapijos salėje ponios ir panelės suruošė man labai malonią staigmeną, t.y. mergvakarį, mano vedybų progą. Ypatinai ačiū dekoju ger. prel. J. Tadarauskui už saulę, duotą šiam parengimui, p-lei Lucijai Skripkutei — už tokį sklandų ir gražų vakaro surengimą bei vadovavimą. Nuosirdus ačiū p. G. Breichmanienei ir p. E. Kudabienėi už jautrius žodžius, visom viešniom už brangias dovanas Romo ir mano ateičiai, už skanias vaišes ir nuosirdius linkėjimus.

Dėkinga Jūs —

Silvija Martinkutė

P A D Ė K A

Nuosirdžiai dėkojame už surengtą balandžio 26 dieną puikų pobūvį mūsų 10 metų vedybinio gyvenimo sukakties progą. Ypatinai dekoju rengėjoms ponios: J. Kamaitienei, A. Apanavičienei, B. Krapienienei už įdėtą didelį darbą šį pobūvį rengiant. Dėkojame už vakaro kalbą ir sveikinimus K. Milerui ir klebonui prelatui dr. J. Tadarauskui. Ačiū visiems už atsilankymą ir dovanas: p.p. Alekšams, B. F. Ankudavičiams, A. V. Apanavičiams, T. E. Apanavičiams, J. A. Bacevičiams, E. P. Balytams, E. J. Bajoraičiui, Z. Českauskui, Barbarai, S. J. Dambruskams, A. O. Dingfeld, K. O. Dingfeld, A. V. Do-

bilams, O. A. Dziemonams, H. K. Freudeneich, M. B. Genčiams, O. A. Godeliams, A. Gudeliams, B. Grajauskui, N. Grigutytai, S. A. Jankauskams, A. Juračiams, O. A. Jusiams, J. J. Kamačiams, O. J. Kareckams, T. P. Kareckams, B. J. Kažukauskams, D. V. Kekiams, J. Klypui, A. J. Končaičiams, A. P. Kružikams, E. P. Lukavičiams, V. P. Lukošiams, E. J. Mačiams, A. B. Mertins, K. Milerui, A. K. Pajaujams, J. V. Pečiuliams, D. J. Petroniams, B. S. Prapakams, V. J. Raguckams, R. E. Rederiams, M. A. Renkams, B. R. Rudziewitsch, Senkams, Sinkevičiams, B. T. Stanuliams, A. A. Stunguriams, G. V. Vaitkams, B. B. Venclovams, T. L. Vitams, P. Vitienė, A. Zimnickui, B. B. Znotinams.

Liekame Jums visiems dėkingi — Bernardas ir Danutė Mačiai

EDMONTON, ALTA.

LAISVĖS BUDĖTUVĖSE ryšium su Helsinkio konferencija dalyvavo čekai, estai, latviai, lietuviai, vengrai, lenkai ir ukrainiečiai. Liepos 25 d. vietinis dienraštis priėmė mūsų paruoštą medžiagą ir ją visą išspausdino. Taip pat buvo paruoštas ir išsiųstas atitinkamas raštas Kanados užsienio reikalų ministerijai. Per pačią Helsinkio konferenciją — liepos 30, 31 ir rugpjūčio 1 dienomis jaunimas su tautinėmis vėliavomis budėjo prie Nežinomo kario paminklo. Dvi televizijos stotys rodė šią demonstraciją. Per žinias kalbėjo KLB Edmontono apylinkės pirm. Gailė Karosaitė — Jamieson. Keturius Albertos radijo stotys keturias dienas informavo apie lietuvių reakciją. Publikai buvo dalinami lapeliai anglų kalba — „Open letter to the public“. Juose trumpai buvo paaiškintas demonstracijos tikslas. Vietinė spauda plačiai rašė apie Helsinkio konferenciją ir baltiečių bei kitų grupių reakciją.

SOVIETINIŲ ŽURNALISTŲ GRUPĖ, besilankanti Kanadoje, Edmontone buvo kaip tik demonstracijų metu. Jie turėjo susitikimą su Edmontono žurnalais netoli paminklo, prie kurio vyko laisvės budėtvės. Po to susitikimo vietinio dienraščio atstovas kreipėsi į vieną lietuvių veikėją, prašydamas informaciją apie sovietinę spaudą. K.

KUN. STASYS SILEIKA, saležietis, sako pamokslą šidabrinės savo kunigystės sukakties progą Sao Paulo mieste, Brazilijoje, Sv. Juozapo lietuvių parapijos šventovėje š.m. liepos 7 d. Mišias koncelebravo kiti šeši lietuviai kunigai. Iškilmės vaišėse dalyvavo per 270 asmenų.

Nuotr. A. Saulačio

SUREY, B.C.

KUN. A. VALIUSKA iš Phoenix, Arizona, viešojo pas p.p. E. A. Mačiulius nuo liepos 14 iki 21 d. Liepos 20 d. įvyko pobūvis gražioje p.p. Mačiuliučių rezidencijoje. Ta proga kun. A. Valiūska pašventino jų gražią naują namą, atlaikė Mišias, asistuojant kun. I. Grigaičiui. Prie puošnių paruošto stalo visi dalyviai nuosirdžiai sveikino ir linkėjo p.p. Mačiuliams ilgo ir gražaus gyvenimo. Darbštūs šios rezidencijos gyventojai turi dar ir antrą rezidenciją, gražiai apaugusią vaismedžiais ir gražiais laukų medžiais. Be to, jie turi du namus Phoenix, Arizonoje, ir vieną namą Toronte. Tenka tik palinkėti gražių sulaukų dienų antros kartos jaunavėdžiams. Dalyvis

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

„DIRVOS“ LAIKRAŠČIO NAMAI Klevelande suėdė liepos 30 rytą, įvykus sprogimui ir prasidėjus gaisrui greta esančioje smuklėje. Spaus-tuvės mašinas ir laikraščio kartoteką pavyko išgelbėti. Mašinos nukentėjo nuo vandens. Nemažos žalos vanduo padarė ir „Dirvos“ archyvu rūsyje. Kadangi pastato neleidžiama atstatyti, atrodo, „Dirvai“ teks įieškoti kitos pastogės. Šią problemą sprendžia „Dirva“ leidžianti „Vilties“ bendrovė. Greičiausiai spaus-tuvės teks perkelti į Klevelando Lietuvių Namus. Laikina „Dirva“ bus spausdinama amerikiečių spaus-tuvėje.

A. a. VLADAS BALTRUSAITIS liepos 27 d. staiga mirė Čikagoje. Velionis, gimes 1912 m. ir Kauno konservatoriją baigęs 1939 m., yra buvęs Kauno operos solistu, vokiečių okupacijos metais dainavęs Vilniaus operoje. Velionį ypač išpopuliarino talentingai atliktas kiaulių augintojo vaidmuo J. Strauss'o opere „Cigonų baronas“. Baritono vaidmenis jis taipgi yra atlikęs Ch. Gounod „Fauste“ ir kitose operose. Iševijoje vadovavo chorams, dirbo vargonininku, dalyvavo G. Rossini operos „Sevilijos kirpėjas“ pastatyme Detmole, V. Vokietijoje.

ŽURNALISTAS ALGIRDAS PUZAUSKAS, 11 metų redagavęs Čikagos „Naujienu“ 1 puslapi, pasitraukė iš redakcijos. Šią žinią paskelbė „Draugas“ rugpjūčio 1 d. Pasitraukimo priežastis nenurodyta. A. Puzauskas yra Lietuvos Žurnalistų Sąjungos centro valdybos narys ir Čikagos skryliaus pirmininkas. Jo redaguojamas „Naujienu“ 1 psl. buvo stipriausia šio dienraščio dalis.

JAV LV VII TARYBOS III SUVAŽIAVIME Klevelande nemažai dėmesio teko „reorganizuotai“ Bendruomenėi, kurios pagrindiniai šalininkai yra susispietę Čikagoje. Šį klausimą referavo JAV LV krašto valdybos pirm. J. Gaila, pabrėždamas ALTOS kišimąsi į JAV LV reikalus. Jis taipgi pasirašė, kad galima būtų pradėti ir ALTOS „reorganizaciją“. JAV LV „reorganizatorius“ smerkiančią rezoliuciją patvirtino 29 JAV LV tarybos nariai, 4 susilaikė. Po šios rezoliucijos iš JAV LV tarybos pasitraukė T. Blinstrabas, suvažiavime atstovavęs ALTAi, ir pranešė telefonu gautą dr. K. Bobelio pasitraukimą iš tarybos.

PREZ. G. FORDAS, prieš išvykdamas į Helsinkio konferenciją, Baltuosiose Rūmose priėmė aštuonių tautybių vadovus. Lietuviams atstovavo ALTOS pirm. dr. K. Bobelis ir vicepirm. P. Dargis. Jiems buvo pabrėžta, kad šios konferencijos „Baigiminis aktas“ nereikšia oficialios Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimo Sovietų Sąjungon pripažinimo, nes aktas tėra principų deklaracija. Juo vyriausybė ir toliau remiasi R. Europos tautų laisvės siekius. Tačiau faktas lieka faktas, kad „Baigiminis aktas“ moraliniu požiūriu patvirtino dabartines Europos sienas ir yra labai svarbus Sovietų Sąjungai. L. Brežnevus Helsinkio pasakytose kalboje ji yra linkęs laikyti II D. karo neoficialia taikos sutartimi. ALTA dabar ragina lietuvius siųsti spaudinius okupuoton Lietuvon ir pranešti jai, jeigu jie bus sulaukyti. Tai, žinoma, tuščias mostas, nes „Baigiminiame akte“ pagrindiniu arkluku sovietams yra nesikišimas į valstybės vidaus reikalus, kurį sovietai interpretuos pagal savo kurali, nepaisydami laisvesnio keitimo si informacija pažadų.

Venecuelia

KARAKO LIETUVIAI paminėjo savo tautietės Elenos Jiešmantaitės amžiaus septyniadesimtmėči. Sukaktuvininke yra baigusi Vilkaiviskio „Ziburio“ gimnaziją, dirbusi pašte Klaipėdoje. Baltijos Žuvėdros slapyvardžiu bendradarbiavo „Pajūryje“, „Pašto pasaulyje“, „Literatūros Naujienose“, „Argentinos Lietuvių Balse“, „Tėvų kelyje“ ir kituose laikraščiuose. 1959-60 m. ji išvertė į vokiečių kalbą P. Abelio knygą „Žemaičių krikštas“, kuri, autoriui tragikai žuvus, nebuvo išleista. Leidėja dabar bandoma surasti V. Vokietijoje. Sukaktuvininke ispanų kalba šio metu rašo „La hija vendida“ („Parduotoji dukterė“).

III PLJ KONGRESO reikalų koordinatore Venecueloje yra išrinkta dr. Rita Deveikytė, o Venecuelos Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirminku — studentas Aras Mažeika. Abu jie gyvena Karako mieste.

Argentina

ADRIANA MONIKA JOCYTE, 12 metų amžiaus dainininkė ir gitaristė Berisio mieste, dalyvauja ne tik šios lietuvių kolonijos, bet ir Buenos Aires lietuvių renginių programose. Ji taip pat yra La Platos radijo ir televizijos programų dalyvė, keturis kartus laimėjusi premijas vaikų bei jaunimo dainavimo konkursuose. Pirmąją premiją ir diplomą Adriana šiemet laimėjo gegužės 24-25 d.d. Ensenados mieste įvykusiam folkloriniame dainavimo festivalyje „Azul y Blanco“ („Mėlyna ir balta“). Argentinos lietuviai džiaugiasi šios jaunos savo tautietės laimėjimais, lietuvių vardo garsinimu argentiniečių visuomenėje.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOMS Buenos Aires Lietuvių Centre vadovauja Čikagos lietuviatė Rasa Šoliūnaitė. Jaunimą ji moko ne tik lietuvių kalbos, bet ir tautinių šo-

kių kiekvieną šeštadienio popietę. Aušros Vartų parapijoje penktadienio vakarais lietuvių kalbą dėsto taip pat R. Šoliūnaitė ir kun. A. Steigvilas.

Australija

J. VASILIAUSKO pranešimu, metinė veiklos sukaktis netrukus paminės Tasmanijos saloje įsteigta baltiečių draugija HELLP, kurios pavadinimą sudaro pirmosios raidės šūkio: „Help Estonian, Latvian, Lithuanian People!“ Draugijos iniciatoriais buvo baltiečiai ir lenkai, o vėliau į narių eiles įsijungė ir vietiniai australiečiai, remiantys baltiečius. Draugijos tikslas — supažindinti žmones su dabartine Estija, Latvijos ir Lietuvos būkle, šių tautų kova su okupantu, nepriklausomybės siekais, reikalaujanti, kad Australijos vyriausybė atsauktų Pabaltijo pripažinimą Sovietų Sąjungai. Vienas veikliausių lietuvių atstovų šioje draugijoje yra A. Kantvilas, su kitais aktyvistais pradėjęs leisti HELLP biuletenį „Baltic News“, kurio vien tik Tasmanijoje nemokamai paskleidžiama 500 egz. Biuletenio dėka didinamos HELLP narių gretos. Draugija neturi nario mokesčio, lėšas telkia aukomis bei įvairiais pareigimais.

A. a. KESTUTIS JACIUNSKIS, 48 metų amžiaus, mirė birželio 25 d. Adelaidėje, pakirstas vėžio. Giliam liūdesy paliko žmoną Eleną, du vydukus sūnus ir dukrą bei senukus savo tėvus. Pastariesiems tai jau buvo trečias skaudus mirties apsilankymas jų vaikų šeimose: prieš porą metų mirė jų jauna dukra Aliona, ištėkėjusi už architektė Algdonavak, palikusi būrį mažų anūkių, o prieš metus P. Pacifico vandenys nuskendo jų kitos dukros Emilijos vyrras Rečluga iš Mt. Gambier miesto.

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAI

TE Brisbanėje buvo paminėta liepos 20-27 d.d. Ji buvo pradėta tradicine pavergtųjų tautų atstovų eiseną mieste į botanikos sodą. Lietuviai atstovavo apie 20 tautiečių. Mūsų trišpalvė nešė dr. V. Klausas, lydimas tautiniais draubūlais pasipuošusių O. Zabukaitės ir 5 metų amžiaus D. Mališausko. Pavergtųjų tautų vėliava nešė J. Bernotas. Botanikos sode šiai progai pritaikyta žodį tarė įvairių organizacijų atstovai, malda už žuvusius laisvės kovotojus ir už visus, dirbančius laisvinimo darbą, sukalbėjo lietuvių kapelionas kun. dr. P. Bačinskas. Savaitės metu taipgi buvo surengta spaudos konferencija, baltiečių tautodailės ir tautinių draubūjų parodos dviejose miesto pastatuose, Lietuviškais rodiniais rūpėnisi B. Butkus.

Britanija

FABIJONAS NEVERAVIČIUS, Londone gyvenantis rašytojas ir vertėjas, sulaukė deimantines amžiaus sukakties. Jis yra parašęs nemažai romanų, apysakų, novelių rinkinių bei pjesių — „Dienos ir naktys“, „Blaskomos liepsnos“, „Erškėčiai“, „Palaimintas juokas“, „Priešai“, „Dienovidžio sutemos“, „Gulbių sala“. Varšuvos PEN klubo premiją F. Neveravičius laimėjo už W. S. Rey-monto „Kaimiečių“ vertimą.

Prancūzija

LIETUVISKIAS PARYZIAUS IR APYLINKIŲ JAUNIMAS 1974-75 mokslo metais kartą per mėnesį Lietuvos Bendruomenės būstinėje turėdavo studijinius susirinkimus, trunkančius po 4-5 valandas. Pašnekesių ar diskusijų forma būdavo paliečiami daug įvairių temų, naudojamis vieno ar kelių referentų bei kvietinių paskaitininkų pateikta medžiaga. Nemažos dėmesys tekdavo istorijai, ekonomijai, lietuvių gyvenimo būdai, papročiams. Baigminis mokslo metų ciklo studijinis susirinkimas įvyko birželio 21 d. Jin jaunimas pasikvietė ir keletą vyresnio amžiaus bičiulių. Šiuos studijinius susirinkimus planuojama tęsti ir sekančiais mokslo metais.

SVENTŲJŲ METŲ PROGA birželio 26 — liepos 14 d. ekskursiją Romon suorganizavo Prancūzijos ir Benelux lietuvių katalikų misijos direktorius kun. Jonas Petrosius. Ekskursijoje dalyvavo 31 lietuvis iš Parizijos, Lyono ir Belgijos.

Šveicarija

TARPTAUTINĖJE IRKLUOTOJŲ REGATOJE Luzerne dalyvavo ir Vilniaus „Žalgirio“ vandens sporto klubas, atsinešęs tik moteris. Pirmąsias vietas laimėjo: lietuvaitė keturtviete valtis su vairininke ir Genovaitė Ramoškienė vienviete valtimi.

Vokietija

VAIKŲ VASAROS STOVYKLA Romuioje įvyko liepos 13 — rugpjūčio 3 d.d. Vadovavo Algis Vitkus iš Schwetzingeno, talkinamas h

Aplankėm gražiausias Ontario vietas

Etninės spaudos atstovų ekskursija turistiniu autobusu

V. MATULAITIS

Vienintelė organizacija, kuri apjungia beveik visų tautų žmones, gyvenančius Ontario provincijoje, yra etninės spaudos sąjunga. Jai priklauso beveik visų laikraščių redaktoriai ir leidėjai, išskyrus anglų ir prancūzų spaudą. Ši sąjunga, įsteigta 1951 m., yra sulaukusi plataus dėmesio. Jau 12 metų Ontario turizmo ministerija rengia šios sąjungos atstovams vienos savaitės ekskursiją po Ontario provinciją. Ekskursijoje dalyvauja per 30 asmenų, nors yra apie 50 laikraščių. Šiais metais pirmą tokia ekskursiją etninės spaudos atstovams surengė ir Manitobos provincijos turizmo ministerija. Ontario valdžios žmonės patyrė, kad daugelis kitakalbių žmonių gali būti pilnai informuoti per savo kalbą spausdinamus laikraščius. Oficialiose kalbose net brangiai apmokami skelbimai negali to pasiekti, nes jie kitų nėra skaitomi. Ontario valdžios žmonėms rūpi visi šio krašto žmonės.

Laimingos kelionės!

S.m. birželio 16 d. rytą pramonės ir turizmo ministeris Claude Bennett išvydė etninės spaudos atstovus nuo Ontario parlamento rūmų. Ekskursijoje dalyvavo 31 atstovas, 2 ministerijos tarnautojai ir šoferis. Nors šilta diena, bet vėsiaje autobuse gana patogiai pietų laikų pasiekė Owen Sound. Šis miestas yra vienas iš daugelio Hurono ežero uostų. Įdomu pastebėti, kad pasukus Ontario žemėlapyje vakarus į viršų, yra aiškiai matomas dramblio pavėslas. Dramblio nosis siekia Windsorą, pirmosios kojos stovi ant Niagaros upės, paskutinės išsiskiria prie Simcoe ežero, o prie Owen Sound pradeda augti uodega ir kartais girdimas balsas. ...

Po pietų pasukome išilgai dramblio uodegą į Tobermory. Pakelėje yra gražios ežero pakrantės su galvos formos uolomis, į kurias reikia pasukti iš pagrindinio kelio. Tobermory prielaukoje autobusas įvažiuo, o mes sulipome į "didele baidarę" — laivą, kurį indėnai taip vadina. Laive telpa per 500 keleivių ir 130 automobilių. Priekinis jo galas (apie 50 tonų) užlaužiamai pakeliamas į viršų. Pro tą galą į laivo vidų įvažiuoja automobiliai bei autobusai. Plaukiant laivu, abiejuose šonuose lieka daugelis medžių žaliuojančių salų. Laivą lydi gana didelis pulkas žuvėdų, kurias keleiviai vaišina įvairiais skanėstais. Jos čia turi geresnes gyvenimo sąlygas ir nėra taip išnaikintos. Po dviejų valandų kelionės laivu pasiekiamas South Bay.

Manitoulin saloje

Pasak indėnų padavimo, Didžioji Dvasia Manitou pasirinko šią salą savo būstinei. Dabar joje yra likę tik šeši atskiri indėnų rezervatai. Iš jų vienas nėra pasirašęs sutarties su Kanados valdžia. Jo gyventojai negauna reguliarios paramos iš Kanados valdžios, kuri skiriama kitiems indėnams. Kelionės programa buvo taip sutvarkyta, kad žurnalistas indėnų net neteko matyti.

Si sala yra apie 80 mylių ilgio ir per 30 mylių pločio. Ji laikoma didžiausia pasaulyje sala gėlame vandenyje. Joje yra per 100 ežerų su gražiais kalnais, miškais, upeliais ir kriokliais, labai geras medžiojimas, plaukiojimas laiveliais, pasivažinėjimas po salą. Nakvynės ir maisto galima surasti betkuriame miestelyje. Teko sutikti vienos vasarvietės savininką Grigel, kilusį iš Karaliaučiaus. Jo tėvas buvo gimęs Tilžėje. Jis patenkintas vasarotojais ir visus metus tuo vėčias.

Gaila, kad saloje pradėjo lyti ir per salą tik skersai pervažiavome. Visą kelią lijo, kol sekančią dieną pasiekėme Sudburį.

Nikelio žemė

Nuogi kalnai be jokios augmenijos, o kaikur kyšo ilgi dūmtraukiai, prie kurių nikelis ir kiti mineralai išskiriami iš uolienų. Į šiuos kalnus buvo atvažiavę JAV astronautai praktikuoti vaikščioti po mėnulį. Mat, šie kalnai panašūs į mėnulio paviršių. Tik pravažiavus tą nykų vaizdą, pasirodo ir Sudburis: gražūs ir modernūs pastatai, parkai, prekių centrai ir gyvenami namai, neblogesni negu betkuriame kitame Ontario mieste.

Nuvažiavome į naują arklį su važiais lenktynių stadijoną, kuris yra už Azilda kaimo. Lenktyniaujama ne raiti, bet važiuoti. Važiai yra tik dviejų ratų. Stadijono vadovas paaiškino lenktynių tvarką, arklų laikymą, lažybų sistemą bei žiūrovų galimybes laimėti. Žinoma, niekada nepralošia stadijono savininkai. Apie 80% paskirstoma laimėjimams. Lenktynės vyksta du kartus į savaitę. Jas stebi apie 2.000 žiūrovų (2.800 vietų). Per mėnesį į banko sąskaitą įnešama apie ketvirtis milijono dolerių.

Pietų metu Sudburyje susitikome su vietos etninių grupių atstovais. Gausokas atstovų būrys buvo slaviškas. Jis buvo paruošęs spaudos parodėlę. Lietuvių atstovo taip ir nebuvo, nors ten yra lietuviška kapelionija, šeštadienio lietuvių mokykla. Kaikurie lietuviai ten yra labai gerai įsikūrę.

Sudburis yra įdomus ne tik metalo pramone, bet ir apylinkėse esančiais ežerais bei gražiais gamtos vaizdais.

Pakeliui į sostinę

Lietus išlydėję iš Sudburio ir tik prie North Bay pasirodė saulė. Pro šį miestą pravažiavome greitkeliais. Kad pagal kelionės planą nuvyktume vakarienes į Sundridge. Pakelėje su-

stojome Callander vietovėje pasišiūrėti dirbamų baidarių. "Sportspal" firma gamina baidares iš aliumininės skardos su minkšta plastikine medžiaga, kad neskestų. Jos yra lengvos ir nebrangios. Jų daug parduoda JAV-se. Vakarienei sūspėjome pagal planą ir laiku atvykom į Bernardo viešbutį Sundridge miestelyje. Čia pasibaigė dienos programa.

Sekantį rytą su lietumi išvažiavome į gražiąją Muskoką. Apsistojome "Deerhurst Lodge" apie 10 mylių nuo Huntsvilles. Gražūs vingiuoti ežero krantai, salos, miškai ir kalneliai, bet pusiau lietinga diena neleido daugiau pamatyti. Sekančią dieną išvažiavome į Otavą. Pakeliui sustojome miestelyje Wilno, kur prieš šimtą metų įsikūrė pirmieji kašubai. Jiems patarnavo lenkų kunigas, kuris vietovę pavadino Lietuvos sostinės vardu. Dabar lenkai šį miestelį laiko nemažu lenkų centru.

Otavoje

Vakarop atvažiavome į Otavą ir apsistojome "Skyline" viešbutyje. Tuoj išvykome į parla-

mento rūmus. Ten susitikome federacinės valdžios darbo ministerį Munro, kuris yra daugia-kultūrų reikalų ministeris. Jis labai simpatiškas ir jautriai pri-tarė etninių grupių kultūrinei iniciatyvai. Jis sutiko svarstyti spaudos atstovų prašymą įsteig-ti etninės spaudos įstaigą Otavoje. Tai buvo nuostipus ir ma-lonus posėdis.

Išėję iš parlamento rūmų, aikštėje pamatėme ministerį pirmininką P. E. Trudeau su lazda rankoje, žaidžiantį muštuką. Jo ir jo grupės žaidėjų marškiniai buvo pažymėti "PM All Stars", o priešininkai buvo iš meno galerijos. Mes ilgai ne-laukėme ir palikome juos be-žaidžiančius. Aplinkui buvo apie 50 žiūrovų.

Sekančią dieną apžiūrėjome gražiuosius Otavos parkus, Ri-deau upės kanalą, krioklius ir žymesnius valdžios pastatus. Atrodo, kad Otavą aplankyti yra malonu betkurio metų lai-ku. Ten galima pasidžiaugti gra-žia gamta, pamatyti istorinius bei dabartinės valdžios ir kitų valstybių atstovybių pastatus. Galima ramiai pailsėti arba iš-taigingai pasivaikšioti betkuria-me iš daugelio viešbučių ar res-toranų, pasižiūrėti muzėjų bei meno galerijų. "Public Ar-chives" pastate teko matyti

Ontario etninės spaudos atstovai specialiu ekskursiniu autobusu aplankė dalį provincijos. Nuotraukoje — Sudburio burmistras aiškina naujos rotušės ir kultūrinio centro projektus

Atmatos tampa rožėmis

Už dvidešimt metų vešliai augantys derlius ant buvusių atmatų bus kasdieninis vaizdas.

Sunku tai įsivaizduoti dabar, nes paprastai mes manome, kad atmatos tėra šiukšlynas. Tikrovėje betgi tai galimas energijos šaltinis.

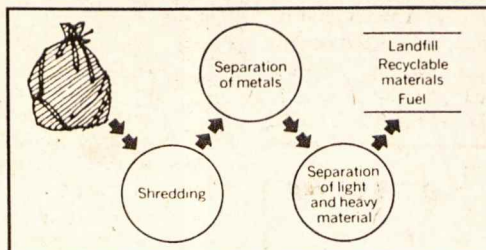
Ontario Aplinkos Ministerija kaip tik ir nori jį išnaudoti.

Kokių būdu?

Surinkimu. Atmatos bus surenkamos tam tikruose centruose, ten susmulkinamos, išskirtomos, ir dalis jų paverčiama trąšomis, kurios atgaivins nederlingas provincijos sritis.

Tas pats susmulkinimo ir atskyrimo procesas taip pat gamins kūrą, popierių, kartoną, metalą.

Mes ką tik pradėjome tyrinėti atmatų panaudojimo galimybes.

Sistema: žingsnis po žingsnio

Bus įsteigtas tyrinėjimo centras, kuris atras ir daugiau naujų dalykų.

Kur tai daroma?

Mūsų ministerija jau atidarė pirmąjį atmatų surinkimo centrą North Yorke. Per sekančius dvejus metus panašūs centrai bus pastatyti Londone, Sudburyje, Peel, Haltone, metropoliniame Toronte ir pietrytinėje Ontario dalyje.

Už 15 metų surinkimo centrai veiks visoje provincijoje ir perdirbs 90 nuošimčių Ontario atmatų — pradedant išmettais automobiliais ir baigiant organinėmis atmatomis.

Kam rinkti?

Mat, Ontario gyventojai — mes visi — pridaro triskart daugiau atmatų už esamą gyventojų prieauglį.

Ministerija stengiasi rasti būdus, kaip sumažinti tą kiekį, tačiau visuomet turėsime atmatų. Be to, turime sunkumų rasti joms vietą ir žemių joms užpilti.

Kai atmatos bus surenkamos ir vėl panaudojamos, tų problemų nebus. Bet dar svarbesnis dalykas už vietą atmatoms yra tas, kad su kiekviena išmetama atmatų tona mes išmetame vertingus išteklius.

Gyvenvietėje 100.000 žmonių atmatų panaudojimas sutalpys iki 3.500,000 galionų kuro alavo į metus, 3,600 tonų plieno, 4,500 tonų stiklo.

Mūsų atmatų panaudojimo planas yra laikomas vienu pažangiausių pasaulyje.

Tai kelias į naują gyvenimo būdą.

Ir visas pasaulis stebės Ontario atmatas, tampačias rožėmis,

Ministry of the Environment

Ontario

Hon. William Newman, Minister
Everett Biggs, Deputy Minister

Tėviškės Žiburiai • 1975. VIII, 21 — Nr. 33-34 (1332-1333) • 5 psl.

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor - Dundas požeminio. • Prieš perkdami kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas. • Garantuotas sutaupymas. TAISOM — PARDUODAM — NUOMOJAM Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

ISIDĖMĖTINAS IŠRADIMAS

Geriausias Amerikoje ir Europoje "JIB Haarplege-Lotion" preparatas sualko plaukų slinkimą, naikina pleiskanas, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgauti natūralų plaukų spalvą. JIB vartodami nebūsite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygoje. JIB Medicine Lij. 8 uncijos 16 savaičių \$6.00. Pinigus siųsti mūsų atstovybei:

2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th. Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

TINKAMIAUSIOS DOVANOS

VASAROS IR RUDENS SEZONUI

Gėlėta nepermatomo nailono medžiaga suknėlėms, 1 jardas ... \$ 5.00 (suknelėi reikia 2½ jardo)
Krimplinė medžiaga — lygi, su ornamentais arba gėlėta; tinka moteriškiems apsiaustams, eilutėms, suknėlėms, 1 jardas \$ 6.50
Labai gera vilnonė angliška vyriškai eilutei medžiaga \$45.00
Nailoninės arba šilkinės skarelės (viena) \$ 2.50
Geriausios rūšies nailoninės moteriškos kojinės, 1 pora \$ 2.50
Komplektas moteriškų nailoninių apatinių drabužių \$10.00
Vyriški išveiginiai nailono marškiniai \$10.00
Kojinės — kelnaitės (tights), 1 pora \$ 3.50
Krimplinė medžiaga su blizgučiais, 1 jardas \$ 7.50
Dirbtinio minko rudas kailis, 1 jardas \$17.50
Šitos kainos yra su įskaitytu sovietiniu muitu; reikia pridėti tik persiuntimo išlaidas \$17.00

SPECIALUS SIUNTINYS (1 — 1975)

8 jardai krimplinės medžiagos, 5 jardai nepermatomo nailono, 1 bliuskutė, 1 vyr. išveiginiai marškiniai, 2 nailoninės skarelės, 3 p. nailoninių moteriškų arba vyriškų kojinių; viskas su muitu ir persiuntimo išlaidomis kainuoja \$125.00
Priimame užsakymus autovežimui, motociklų, dviračių, televizijos aparatų ir kt. Persiunčiame pinigų tokiom prekėm, kurių iš čia negalima pasiųsti.

Taip pat siūlome pasiųsti arba įsigyti sau "Olympia" rašomąsias mašinėles su lietuvišku raidynu.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

BALTIC STORES LTD. (Z. Juras)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England

Tel. 01-739 8734 arba 01-460 2592

Reikalaukite mūsų kainoraščių, nurodykite savo pageidavimus. Klekvieno siuntinio pristatymas garantuotas.

"Dirvos" laikraščio pastatas Klevelande, kuris š.m. liepos 30 d. buvo apnaikintas gaisro, kilusio kašymniniame pastate. Zuvo laikraščio komplektai, knygos, spaustuvės ir fotografinės medžiagos. Išgelbėta skaitytųjų kartoteka, raštinė ir skaitytuvinė rinkimo mašina. Laikinis redakcijos telefonas: 216-321-4751; adresas: "Dirva", POB 03206, Cleveland, Ohio 44103, USA

Verikailio koncertas Brazilijoje

„tos pačios dainos
gyviai aidi
tropinėje saulėje
ir dienos kitaip gyvos —
lengvos, stiprios,
neribotos
ir žmogus
bunda
pažinimui
žmogaus ir nežmogaus“

(M. Saulaitytė,
„Seštoji diena“).

Trečiojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošia Brazilijoje įgauna vis stipresnę tempą. Visos komisijos, galutinai susitvarkiusios, posėdžiauja, svarsto, nugali kliūtis bendromis jėgomis su kongreso rengėjų komitetu. Finansų komisija, kurios užduotis yra pati nedėkingiausia, nors joje darbuojasi „žilagalviai pensininkai“, užsibrėžtą finansų telkimą vykdo sistemaiškai. Tam darbui talkina visos lietuviškos organizacijos bei pavieniai asmenys lietuviai ir braziliečiai. Ir kukliausio parengimo pajamos skiriamos kongreso naudai. Pagelbsti ir lietuviai iš kitų kraštų. Štai š.m. liepos 13 d. S. Paulyje koncertavo solistas iš Kanados V. Verikailis, kuris panaudojo savo asmeniškai atostogas lankyti P. Ameriką. Jis koncertavo Brazilijoje, Urugvajuje ir Argentinoje. Koncertų pajamos buvo paskirtos jaunimo kongresui.

V. Verikailis sužavėjo S. Paulo lietuvių savo stipriu baritonu, nuotaikinga interpretacija ir jaunystės ugnimi trykstančia išvaizda. Čia mes pamatėme scenos žinovą — disciplinotą ir griežtą, humoro pilną ir draugišką. Solo dainos, kurių buvo programoje 13 su kaupe, parodė, kad solistas buvo paruošęs įvairų repertuarą. Tai didelis

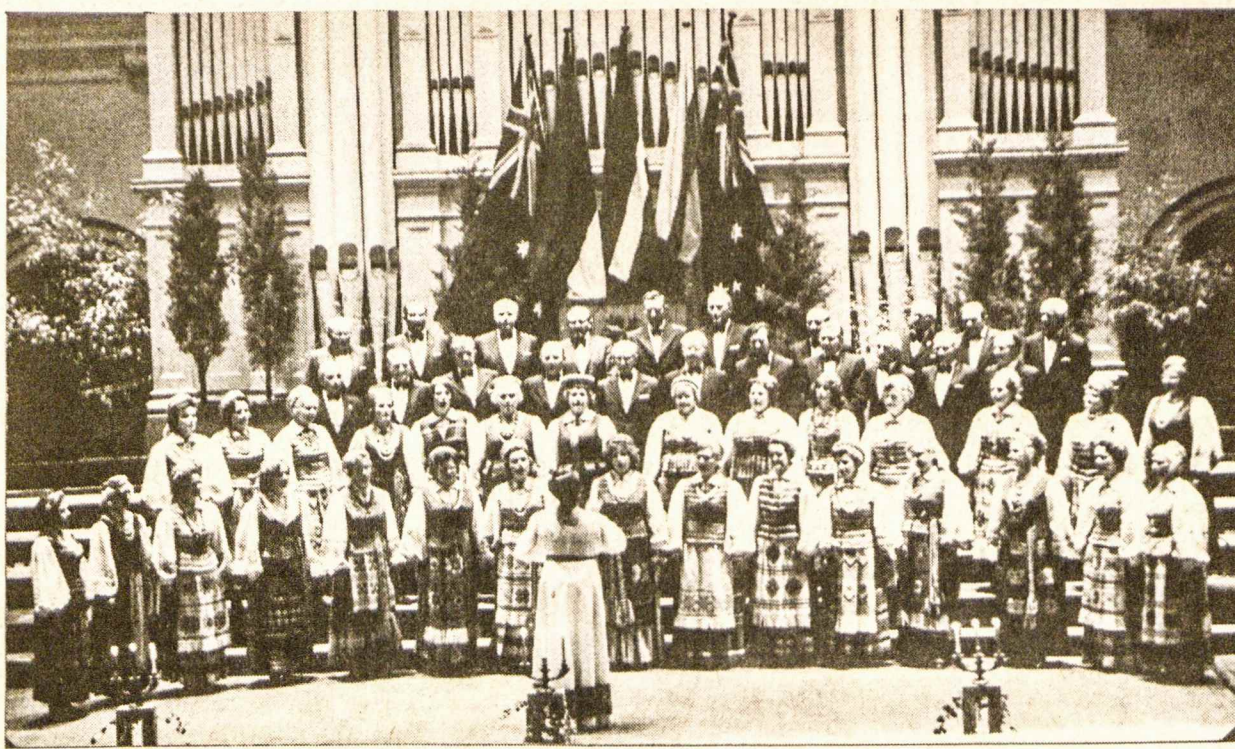
pliusas. Ir niekam tos dainos nepailgo, publika laikėsi pavyzdinčiai. Lietuvių Katalikų Bendruomenės choras, vad. maestro Viktoro Tatarūno, pasirodė irgi tinkamoje augstumoje. Jis buvo paruošęs dar negirdėtas tris naujas dainas. Drauge su choru solistas atliko Ūdrio ariją iš operos „Pilėnai“ komp. V. Klovos ir „Parveski, Viešpatie“ (J. Strolis) ypatingai jaudinančiai. Akompanavo Rafael Casalongui da ir Irena Kuniškis.

Sis koncertas buvo nuostabi dovana S. Paulo lietuviams. Ilgai dar aidės tos visos dainos mūsų širdyse. Tai buvo proga pasidžiaugti mūsų tautos talentu, nepagailėjusiu nei pinigų, nei nuovargio, kad duotų pajusti, jog visur lietuviška širdis lieka lietuviška.

Halina Mošinskienė

Po sol. V. Verikailio koncerto Sao Paulo mieste, Brazilijoje, publikos vardu sveikina Kristina Valavičiūtė. Koncerto pelnas paskirtas jaunimo kongresui.

Adelaidės „Lituanija“ choras, vadovaujamas sol. Genovaitės Vasiliauskienės, atlieka meninę programos dalį Sibiran išvežtųjų minėjime š.m. birželio 15 d. miesto rotušės salėje, dalyvaujant tūkstantinei miniai žmonių, kurių didelę dalį sudarė australiečiai

Labą diena, daktare...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

bankų, bet ir prie kiekvienos didesnės krautuvės du policininkai stovi viduje, o kiti du lauke. Aš ir naktimis po Panamos miestą vaikščiojau, bet niekas neatsitiko. Tiesa, kiekviename žingsnyje susitikdavau su ginkluota policija.

Sveikina negrai

Vieną dieną bevaikštant po gatvines turgavietes, vidutinio amžiaus negras pasveikino mane labai draugišku tonu: „Gerą dieną, ponas teisių daktare“. Aš nieko neatsakiau, tik piktokai i jį pažiūrėjau. Maniau, kad jis iš manęs juokiasi, nes buvau švariai apsivilkęs. Pastebėjęs mano pyktį, jis tęsė toliau: „Kaip greitai šiandieną žmonės už-

miršta savo draugus!“ Dar pora negrų mane draugiškai ir pagarbiai pasveikino, tik be žodžių „teisių daktaras“. Kitą dieną visai kitoje miesto zonoje irgi pora negrų mane pasveikino. Panorau sužinoti jų elgesio priežastį. Sustabdžiau vieną negrą, kuris mane pasveikino. Aš jam paaiškinu, kad esu iš Čikagos ir Panamoje nieko nepažįstu, nes čia gyvenu tik kelintą dieną. Negras mane atsispašė, sakdamas, kad apsiriko. Kiti taip pat galėjo apsirikti. Panamos mieste gyvena ispanas advokatas, kuris yra labai panašus į mane. Jį negrai labai gerbia, nes kiekvienos painiavos atveju atskuba į pagalbą. Jis renka aukas negrams, kuriuos išmeta iš butų, šelpia tuos, kurie susęga arba miršta ir neturi kuo apsimokėti už laidotuves.

Man labai patinka, kad mane palaikėte kitu, bet geru žmogumi. Aš esu gyvenęs Buenos Aires mieste daug metų. Pažinojau daug ispanų, bet savo

gyvenime nesu matęs nė vieno ispano blondino, — paaiškinu. — Jis yra labai panašus į Jus, — pakartojo negras.

Kiniečio pasiūlymas

Vienų pietų metu užėjau į kiniečių restoraną. Valgiau nekinietiškus patiekalus. Po poros dienų vėl užėjau į tą patį restoraną. Jau buvo vėlus laikas pietums, todėl valgytojų nebuvo. Pavalgęs norėjau apsimokėti. Paėmęs pinigų, kinietis pradėjo sakyti norįs su manimi labai rimtai pasikalbėti. Esą nori organizuoti restorane valgytojų klubą. Gerai į mane įsižiūrėjęs pareiškė, kad aš tikčiau būti šio klubo pirmininku.

— Žinote, — atsakiau, — augštybės mane svaigina.

— Kaip ir visur kitur, reikia tik priprasti, — užsispyrusiai mane įtikinėjo kinietis.

— Jūs man suteikėte labai didelę garbę būti Jūsų restorane valgytojų klubo pirmininku, bet kadangi šios pareigos reikalau-

Pavergtos Lietuvos žurnalai

S. SETKUS

Pakliuvo į rankas apie 20 egzempliorių praėjusių ir šių metų „tarybinės“ Lietuvos žurnalų: „Svyturys“, „Jaunimo Grotos“, „Mokslas ir Gyvenimas“. Perskaičius juos nuo pradžios iki galo, lieka išprievartautos, rusiškai rafinuotos spaudos vaizdas, nors šiaip tie žurnalai gana estetiškos išvaizdos, pažengusio spalvinio fotografijos meno.

Pirmas įspūdis yra tas, kad Lietuva per visus amžius, įskaitant nepriklausomybės laikus, nieko kito nedarė ir tik galvojo, kaip pasidaryti rusiškai bei sovietiška. Labai retai užsimename, kad kas nors, kada nors nekentė komunizmo ar rusiškumo. Nė vienas lietuvių žurnalistas neturi teisės apie tai net užsiminti. Tik rusas gali. Matyt, todėl, kad rusas. Taip viename straipsnyje toks užsimename, kad „lietuviai, buržuaziniai nacionalistai“ likvidavo 500.000 „taikių piliečių“ ir dar 200.000 sovietų belaisvių. Klausimas tad ir kyla, kas tokį milžinišką žmonių skaičių sulikvidavo, jei visa lietuvių tauta vien tik apie rusus tesvajuoja?

Tokių priešingybių galima rasti nemažai. Tačiau jų visų bendra tema — tai ieškojimas su mikroskopu lietuvių, kurie kada nors priklausė kuriai kiek kairesnei organizacijai. Toks suvokimas, nors jis būtų dar buvęs vaikas-mokslėivis. Iškapstomos seniausios fotografijos, iškeliamas jų „revoliucinis“ pagrindas, kaip pradžia to, kas šiandien yra „tarybinėje Lietuvoje“. Jei tokių surandamas dar kuris gyvas, tai jis padaromas „didvyriu“, apsaugomas ai be medalių.

Rašiniai tokių „sovietinių patriotų“, kaip J. Paleckis, A. Venclova, L. Gira, P. Cvirka, S. ja labai didelės atsakomybės, tai man reikėtų bent trijų dienų laiko apsigalvoti. Po trijų dienų pridau pranešti jums savo apsisprendimą. Rytąjaus dieną išskridau.

Nėris ir kiti senieji, žurnaluose pakartojami tik retkarčiais, sukakčių proga. Matyt, ir valdantieji supranta, kad begėdiškasis, fanatiškas garbinimas tokių dalykų, kaip „Stalino saulė“, ar nebeatskyrimas mongolo kareivio nuo lietuvių, sostinės Vilniaus nuo Maskvos, yra įgrišęs mulkinamiems gyventojams, o pačiam okupantui nebeprimitinas. Aiškiai matyti pastangos sudaryti įspūdį, kad lietuvių tauta tvarkosi pati, yra „nacionališkai patriotiška“ ir kad rusas nėra okupantas. Okupantu vadinami tik „vokiški grobikai“, bet jokių būdu ne rusiškai.

Tarp tų eilučių galima išskaičiuoti ir tai, kad Lietuvoje dar nėra viskas tiek rusiškai saldu, kiek tie žurnalai nori įtikinti. Poetai dar vis nekalba apie „tai, kas reikia“, rašytojai neišsina iš „niekieno žemės“, Kaunas tebesąs labiausiai „konservatyvus“ miestas visoje Lietuvoje. „Konservatyvus“, pagal tuos žurnalus, reiškia priešiškausiai nusistatęs prieš rusų okupaciją Lietuvoje.

Niekur nė žodelio apie tokius dalykus, kaip R. Kalanta. Sibiro tremtinių ir pasitraukusių iš Lietuvos tarytum nebūta. Kokios rūšies žmonės atstovauja dabartinei Lietuvai, parodo ilgas, išgarbintas „interviu“ su žurnalistu A. Čekuoliu, kuris pasisako dirbęs Otavoje „parlamentiniu žurnalistu“. Kitų kraštų žurnalistai jį laikę rusu. Tuo A. Čekuolis didžiuojasi. Jis jaučiasi esąs pilietis galingos valstybės, esančios „neperdedant“ viso pasaulio centre. Kad jis yra lietuvis, kad lietuvių tie žurnalistai nebeatskiria nuo ruso, kad Lietuvos vardo nemini, jam tai visai nerūpi. Gale pasigiria, kad tekę jam kalbėtis net su „Anglijos karaliene Elzbieta“.

Visur garbinamas Brežnevas, rusų generolai. Jie visi dabar laikomi „lietuvišku elitu“. Nors redakcinę kolegiją sudarančių daugumos pavardės lietuviškos, bet žurnalai yra aiškiai redaguojami rusų. Rusiška visa dvasia. Niekas grynai lietuviško.

Sol. V. Verikailis liepos 13 d. koncertuoja Sao Paulo mieste, Brazilijoje, su Lietuvių Katalikų Bendruomenės choru, vadovaujamu Viktoro Tatarūno. Kiti solisto koncertai įvyko Montevidejuje liepos 20 d. ir Buenos Aires — liepos 27 d. Nuotr. A. Saulaitis

PROVINCE OF ONTARIO Royal Commission on Violence in the Communications Industry

KARALIŠKOJI KOMISIJA ŽIAURUMAMS TIRTI KOMUNIKACIJOS SISTEMOJE

Vyriausybės potvarkiu 1299/75 (1975 m. gegužės 7) įsteigta karališkoji komisija, kurios uždavinys — studijuoti galimą žalą viešajam gyvenimui, daromą vis didesnio žiaurumų rodymo komunikacijos sistemoje. Karališkoji komisija atidarė savo įstaigą: 810 kambarys, 151 Bloor Street West, Toronto M5S 2V5. Telefonas (416) 965-4593.

Karališkosios komisijos uždavinys yra šis:

1. Studijuoti pasekmes visuomenei didėjančio žiaurumų rodymo komunikacijos sistemoje.
2. Nustatyti, ar yra ryšys arba priežasties ir padarinio santykis tarp minėto reiškinio ir smurtinių nusikaltimų visuomenėje.
3. Rengti viešus apklausinėjimus, kuriuose galėtų pareikšti savo nuomones tuo klausimu grupės bei organizacijos, paskirti piliečiai ir komunikacijos sistemos atstovai.
4. Paruošti rekomendacijas, jeigu tam bus pagrindo, siūlančias Ontario vyriausybei, kitom valdžiom, visuomenei ir komunikacijos sistemai imti atitinkamų priemonių.

Karališkoji komisija kviečia suinteresuotus asmenis, grupes bei organizacijas pateikti jai tais klausimais paruoštus raštus.

1. Visi raštai anglų arba prancūzų kalba turi būti išsiųsti bent tris savaites prieš viešą apklausinėjimą jūsų gyvenamoje srityje, kiekvieni atveju ne vėliau 1976 m. gegužės 31 d.
2. Asmenys, norį pateikti karališkajai komisijai žodinius pareiškimus, turi atsiųsti jai santrauką raštu bent tris savaites prieš apklausinėjimą, kuriame nori dalyvauti.

Apklausinėjimai prasidės 1975 m. rudenį ir truks iki 1976 m. pavasario. Vėlesnis skelbimas šiame laikraštyje nurodys tikslias datas ir vietas. Nuo š.m. rugpjūčio 15 d. norintieji kreiptis į karališkąją komisiją ją liečiančiais klausimais gali nemokamai skambinti šiuo telefono numeriu: 1-800-261-7091.

Visi pateikiami raštai turi būti adresuojami: The Royal Commission on Violence in the Communications Industry, 151 Bloor Street W., Room 810, Toronto, Ontario M5S 2V5

The Hon. Judy LaMarsh, P.C., Q.C., LL.D., pirmininkė

His Honour Judge Lucien Arthur Beaulieu, narys

Scott Alexander Young, narys

ATEINA RINKIMU SURAŠINĖTOJAI!

Šiu metu rugpjūčio 20 - 23 dienomis jus
aplankys provincinių Ontario rinkimų
surašinėtojai

Vieną tos savaitės dieną — trečiądienį, ketvirtadienį, penktadienį arba šeštadienį pas jus atsilankys du Ontario rinkimų surašinėtojai ir kaip tokie prisistatys.

Jie tės du iš 40.000 asmenų, sudarančių sąrašą asmenų, turinčių teisę balsuoti Ontario rinkimuose.

Jie klaus jus pavardžių tų asmenų, kurie tuo adresu gyvena, turi per 18 metų ar daugiau amžiaus, yra Kanados piliečiai arba Britanijos valdiniai ir gyvena Ontario provincijoje bent 12 mėnesių prieš rinkimų dieną. Surinkę tas žinias, surašinėtojai sudarys Ontario balsuotojų sąrašą.

Kiekvieniem rinkimam sudaromas naujas sąrašas, taip kad, jeigu jūs jau ir prieš tai balsavote, turite būti įrašytas į naują sąrašą šiam balsavimui.

Atsiminkite, vienintelis kelias, įgalinantis balsuoti rinkimų dieną, t.y. rugsėjo 18, yra būti balsuotojų sąraše. Geriausias būdas jį pateikti — būti įrašytam surašinėtojų. Tai labai lengva.

Laikykite pas save formą 103 kaip įrašymo įrodymą.

Surašinėtojai užpildys formą 103: įrašys jūsų pavardę, adresą ir duos jos kopiją, kurią

laikykite pas save iki rinkimų dienos — rugsėjo 18. Minėtoje formoje yra speciali vieta įrašyti rinkiminei apylinkėi, balsavimo būstinės numeriui ir adresui.

Patikrinkite sąrašą

Netrukus po surašymo balsuotojų sąrašas bus iškabintas jūsų apylinkėje ir jūsų rinkimų pareigūno būstinėje. Patikrinkite jį ir pažiūrėkite ar jūsų pavardė ir adresas teisingai įrašyti.

Balsavimas per įgaliotinį

Jeigu turite teisę balsuoti ir esate įrašytas rinkimų sąraše, bet nebūsate savo rinkimineje apylinkėje ir negalėsite balsuoti nei nustatytą rinkimų dieną, nei išankstinio balsavimo dieną, nes:

- a. dirbate ilgų nuotolių transporte,
- b. esate aktyvios tarnybos karinių pajėgų narys,
- c. esate išvykęs į švietimo instituciją, arba esate fizinis invalidas, negalįs nuvykti į balsavimo būstinę, — galite balsuoti per įgaliotinį rinkimineje savo apylinkėje.

Jeigu norite balsuoti per įgaliotinį, kreipkitės į rinkimų pareigūną, kurio numeris yra nurodytas ant jūsų 103 formos, įrodančios, kad esate įtrauktas rinkimų sąrašą.

Šis pranešimas yra skelbiamas vyriausio Ontario rinkimų pareigūno.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę
visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 8 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų 8½%
Antradieniais 10 - 3	pensijų s-tas 8¼%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias - savings s-tas 7½%
Ketvirtadieniais 10 - 7	depozitų - čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10 - 8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9-12	asmenines 9½%
Sekmadieniais 9.30 - 1	nekiln. turto 9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000,
asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000.
Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides.
Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne
PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St W. • Tel. 533-4414

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 DUNDAS ST. W.
ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Sniginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIZIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros
įrengimai, priežiūra ir kiti darbai

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 925-7716 Petras Prakas
Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius ląkštus
 - invalidumo pajamas
 - nuosavybių draudą
 - šeimos apsaugą
- Studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life
2 Carlton St., suite 714Raštinė: 363-7881
Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
telefonas 536-5936Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos
ir baterijos. • Priėmęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylių, sukti kairėn
prie pirmųjų žviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen
gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. •
- Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

rezultatai. "Pravdos" vyr. redaktorius pavaduotojas A. Lukovcas taip pat teigė, kad Kanados spauda turėjo laikytis tokios linijos, kaip ir sovietų. Jai reikėjo džiaugtis pasiektais konferencijos laimėjimais, atveriančiais duris tarptautiniam bendradarbiavimui. Jis taipgi nusiskundė, kad kanadiečių spauda yra neobjektyvi savo pranešimuose apie gyvenimą Sovietų Sąjungoje. Šios sovietų žurnalistų pastabos liudija kanadiečių žurnalistų bei laikraščių leidėjų platų nepasitikėjimą sovietams vakariečių padarytomis nuolaidomis Helsinkyje.

Premjeras P. E. Trudeau savo spaudos konferencijoje reikėdė viešą susirūpinimą kaina bei atlyginimų kilimu, kuris kanadiečių gaminams gali uždaryti užsienio rinkų duris. Kanados darbo departamento duomenimis, amerikiečių išsikrovta atlyginimų padidimas pirmajame šių metų ketvirtyje buvo 12,5%, antrajame — 9,8%, o Kanadoje — 20% ir net 22,2%. Šie duomenys liečia naujųjų sutarčių atneštus algų padidėjimus pirmaisiais jų galiojimo metais. Premjero P. E. Trudeau pripažinimas patvirtino laikraščių vedamuosius jam daug kartų mestą kaltinimą, kad kaina bei atlyginimų perdidėjimas kilimus sustabdyti Kanadai reikia kontroliuoti, kurių jo vyriausybė nesiryžta įvesti.

JAV valstybės sekr. H. Kissingeris dalyvavo Montrealyje įvykusioje Amerikos Advokatų Draugijos metinėje konferencijoje. Savo politinę kalbą jis skyrė žemės turtais jūrų dugne. JAV vyriausybės vardu jis pasiūlė įvesti 200 mylių pločio ekonominę zoną jūrų pakrantėse. Jūros dugno turty iškasenas turėtų tvarkyti bei prižiūrėti tarptautinė organizacija. Tokių kasyklų savininkai dalį savo pajamų skirtų tarptautinei organizacijai, o pastaroji gautomis lėšomis remtų ekonominių požiūriu neišsivysčiusius kraštus. Ji taipgi spręstų visus tarptautinius ginčus, susietus su jūrų dugno turty eksploatavimu. H. Kissingerio viešnagė Montrealyje buvo jau antras jo apsilankymas Kanadoje nuo to laiko, kai jis buvo paskirtas valstybės sekretoriumi. Pernai jis dalyvavo S. Atlanto Sąjungos atstovų konferencijoje Otavoje, tačiau ir tada, ir dabar vengė atskiuro oficialaus susitikimo su premjeru P. E. Trudeau.

Kanados Orinio Susisiekimo Pilotų Draugija, turinti apie 2.700 narių, pasmerkė penkiuose Kvebeko provincijos aerodromuose pradėtus dvikalbiškumo eksperimentus. Kontrolieriai ryšius su lėktuvų pilotais juose palaiko anglų ir prancūzų kalbomis, o šiuos eksperimentus norima perkelti ir į kitų provincijų aerodromus. Draugijos pirmininko K. Maley teigimu, tai esąs nepateisinamai pavojingas žaidimas keleivių gyvybėms. Tarptautinė Pilotų Federacija vienintele ryšių kalba tarp aerodromų kontrolierių ir lakūnų yra pripažinusi anglų kalbą. Kvebeke pradėta vartoti prancūzų kalba yra nesuprantama didžiajai daliai pilotų. Girdėdami instrukcijas prancūzškai, jie negali susidaryti bendro vaizdo erdvės virš aerodromo, kur yra labai svarbi žinoti kiekvieno lėktuvo poziciją bei jei augsti, kad būtų išvengta susidūrimų. Dėl šios priežasties minėtoji Kanados lakūnų organizacija reikalauja sustabdyti antrosios kalbos eksperimentus Kvebeke ir grąsina vienos dienos visuotiniu streiku š.m. spalio 17. Jeigu šie eksperimentai bus perkelti ir į kitų provincijų aerodromus, 2.700 draugijos narių pradės streiką ir jį tęs ligi eksperimentų atšaukimo.

Ontario Savivaldybių Draugija savo posėdyje Toronte priėmė rezoliuciją, reikalaujancią vėl grąžinti mirties bausmės žmogžudžiams, kurie žmogžudystes įvykdė iš anksto pasirušę arba plėšimų metu. Ši draugija jungia 535 Ontario miestų ir miestelių savivaldybes. Joms priklauso 80% Ontario gyventojų iš bendro 7,8 milijono skaičiaus. Premjeras P. E. Trudeau susilaukia vis didesnės ir didesnės kritikos dėl mirties bausmių nevykdymo kalėjimų sargų bei policininkų žudikams. Paskutinį kartą mirties bausmė Kanadoje buvo įvykdyta 1962 m. Nuo to laiko visos mirties bausmės pakeičiamos kalėjimu. Pasitaikė atveju, kai žmogžudžiai iš kalėjimo buvo išleisti atostogų ir jas panaudojo naujom žmogžudystėm.

Toronto "Aušros" sporto klubo stovyklos vadovybė. Iš kairės pirmoje eilėje: A. Kakevičius—sporto vadovas, A. Stonkus—sporto vadovas, D. Abramaitis — berniukų vadovas; antroje eilėje: D. Kryžanauskaitė — mergaičių vadovė (stovi), R. Ginotienė — vyr. mergaičių vadovė, E. Kriščiūnaitė — gail. sesuo, A. Janeliūnas — vyr. berniukų vadovas; trečioje eilėje: A. Čepas — komendantas, R. Ratavičiūtė — gamtos būrelio ir vakarinių programų vadovė, V. Petrašiūnaitė — muzikos vadovė, kun. E. Jurgutis, OFM, — kapelionas, B. Nakrošiūtė — mergaičių vadovė. Nuotr. L. Čepo

Trečdalis nemokėjo lietuviškai

Dvi savaitės Aušros sporto klubo surengtoje stovykloje

Dvi savaitės Wasagoje atrodė kaip malonus laiko praleidimas, bet kai reikia prižiūrėti 60 stovyklautojų, atostogų jausmas greit dingsta. Devynioliktą kartą susirinko būrys vadovų ir stovyklautojų gražioje pranciskų stovyklavietėje. Torontiečiai sudarė didžiausią dalį stovyklautojų — vaikų, bet buvo atvykusių ir iš Otavos, Londono, net iš Wisconsin.

Ši stovykla skyrėsi nuo kitų metų stovyklų keliais bruožais. Gal pirmą kartą vadovybė, išskyrus pagalbinių personalą, neturėjo nė vieno nario per 30 metų amžiaus. Trūko patyrimo kaikiurais atvejais, bet programa buvo puiki, vadovai geri. Tinkamiausia matuoklė stovyklos pasiekimui yra patys vaikai. Atrodė, jiems viskas labai patiko. Daug kas pareiškė norą grįžti sekančiais metais ir kai kurie norėjo pasilikti dar vienai savaitei.

Kitas skirtumas buvo tas, kad didelė dalis vaikų (trečdalis) negalėjo suprasti ir kalbėti lietuviškai. Nors stovyklos programa buvo lietuviška, tačiau dažnai reikėjo su vaikais kalbėti angliškai. Dauguma tų vaikų yra iš mišrių šeimų, bet buvo keli iš grynai lietuviškų šeimų. Tai gal didžiausias skirtumas nuo buvusių stovyklų. Tik prieš metus buvo mažai tokių, kurie nemokėjo lietuviškai, o dabar — visos trečdalis. Aišku, mūsų tradicinė stovykla priėjo kryžkelę. Galime bandyti tęsti įprastines programas sena tvarka, bet manau, kad taip prieisime akligatvi. Kaip gali praversti dainavimą, kai tiek vaikų negali skaityti lietuviškų žodžių ir ne-

PADĖKA

Siaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjunga dėkoja Amerikos Lietuvių Tarybai už \$200 auką, kuri buvo panaudota padengti daliai išlaidų SALSS studijų sesijai, kuri buvo surengta Kent State universitete 1975 m. liepos 11-13 dienomis.

Taip pat didelė padėka Vytautui Zagarskiui, Marytei Idzelytei, dr. John Cadzow ir visam Klevelando lietuvių studentų klubui už didį darbą, ruošiant šią akademiškai turiningą studijų sesiją. Ačiū.

Antanas Šileika

Toronto, Ontario

Naują Kanados Lietuvių Fondo valdybą sudaro šie asmenys: pirm. H. Stepaitis, vicepirm. V. Ignaitis, vicepirm. dr. A. Dailė, izd. Pr. Bastys, sekr. K. Lukošius, narys kun. J. Staškus. Tarybos pirmininku ir toliau pasiliko dr. A. Pacevičius, sekr. P. Januška iš Windsor.

Vida Juozaitytė, Scarborough College mokytoja, išvažiavo pagilinti studijų į International Summer School St. Peter's College, Oxford, England. Vėliau lankys Italiją, Graikiją, Turkiją, kur susitikęs Praną ir Algirdą Brazinskus, su kuriais seniai susirašinėja Vidos tėveliai. Rugpjūčio pabaigoje grįš į Torontą.

Apie aktorę Ritą Merkelytę platų aprašymą su trimis iliustracijomis išspausdino mėnraštis "Lietuvių Dienos" 1975 m. birželio 15 numerį. Ji yra torontietė, dalyvavusi lietuviškoje stovykloje, Gimusi Lietuvoje, gyvenusi Vokietijoje, Anglijoje ir JAV-se. Kanadon atvyko būdamas 11 metų. Studijavo Toronte ir Illinois-un-te Čikagoje. Teatrinę karjerą pradėjo Toronte, kur atliko vieną vaidmenį R. Hochhuto veikal "The Deputy" ir Kafkos "The Trial". Nuvykusi Britanijoje, reikšė kaip aktorė televizijoje, radijo programose, teatruose. Atliko vyr.

Turner & Porter

laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

PARDAVIMAI HIGH PARK RAJONE

INDIAN RD., atskiras, 9 kambarių, vandeniu šildomas; privatus įvažiavimas, dviem automobiliams garažas, atviras mortgičius.

INDIAN RD., atskiras, 14 kambarių tributis (triplex), 50' x 200' sklypas, 3 garažai.

GLENDONWYNNE ST., atskiras, gražus 7 kambarių namas, 4 kambariai pirmame aukšte, platus įvažiavimas, garažas. Vienas atviras mortgičius.

INDIAN GROVE, atskiras, 14 kambarių, arti Bloor, privatus įvažiavimas, didelis sklypas.

SWANSEA, gražus, pilnai modernizuotas 5 kambarių namas per du aukštus. Paliuka naujus — šaldytuvą, virimo krosnį, plovimo mašiną ir džiovituvą. Kilimai. Garažas. Prašoma kaina \$49.900.

RONCESVALLES gatvėje, atskiras 12 kambarių dvibutis (duplexas), moderniai įrengtas, vandeniu šildomas; galima naudoti kaimuriams verslams; privatus įvažiavimas; greitas pardavimas. Įmokėti apie \$20,000. 9% mortgičius.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

AL. GARBENS
Namų tel. HU 9-1543STASYS DARGIS
Namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
8½% už 1 m. term. dep.
7½% už taupymo s-tas
8¼% už pensijų planą
6% už čekių s-tas (dep.)IMA:
9½% už asm. paskolas
9½% už mortgičius

AKTYVAI virš 10 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydye, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West
Telefonas 532-8723 Toronto, Ontario, M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės
(slacks) visų rūšių medžiagų: vilnonių, odinės vilnos (mohair), megztinės
(knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)1113 Dundas St. W., Tel. 533-5454 Lietuviams daroma
Toronto 3, Ontario NUOLAIDA

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR

10 pardavimo įstaigų Toronto rajonuose
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę,
mielai jums patarnaus

VYT. V. GIRDAUSKAS

Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo
reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėje
1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • 537-3433

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

971 College St., Toronto 4, Ontario

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

Įvairūs spaudos
darbai: leidiniai,
programos,
visi verslo bei
reklaminiai
spaudiniai

R. CHOLKAN & CO. LTD. REALTOR

REAL ESTATE —
GENERAL INSURANCE

KINGSWAY, puikus 5 butų pastatas, 3 ir 2 miegamųjų, didžiuliai kambariai; balkonai išeina į parką; 5 garažai su privačiu įvažiavimu, vienaaukščio didumo butai, netoli susisiekimo; apie \$40,000 įmokėti, atvira skola; retai pasitaikantis pirkiny.

ROYAL YORK — BLOOR, gražus 6 kambarių vienaaukštis, užbaigtas rūsys su baru; garažas su privačiu įvažiavimu, viena atvira skola.

JANE — BLOOR, apynaujis, gražus dvibutis su užbaigtu butu rūsy, gražus kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu, apie \$20,000 įmokėti.

RUNNYMEDE — BLOOR, 7 kambarių, rupių plytų, atskiras namas, kvadratinis planas, vandeniu - alyva šildomas; pilnai užbaigtas rūsys, garažai; šeimininkas išvyksta iš Kanados. Skubus pardavimas.

COLLINGWOOD, puikus, pusės metų senumo, 6 didelių kambarių atskiras mūrinis vienaaukštis; didžiulis kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu, netoli ežero bei krautuvų, gražus rezidencinis rajonas; prašoma kaina \$57,900 ir viena atvira skola; nepraleiskite geros progos, ypatingai išsiantieji pensijon.

KINGSWAY, apie \$10,000 įmokėti, 6 kambarių vienaaukštis, 2 prauškylos, pilnai užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu, netoli susisiekimo.

P. KERBERIS,

2336 Bloor Street West
tel. 763-5555 namų 535-1584

Viešėdami Čikagoje,

neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ

GIFTS INTERNATIONAL INC.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629 Telefonas 471-1424Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

SKAITYTOJAI PASISAKO

BRAZINSKŲ LAISKAS
HAMILTONO LIETUVIAMS
Mieči tautiečiai!

Nuosirdžiai dėkojame Jums už malonų laišką ir visiems SLA Hamiltono 72-ros kuopos nariams bei š.m. liepos 27 d. gegužinės dalyviams už mums skirtą dėmesį bei duosią auką \$100.00. Ta auką kartu su pirmininko J. Sarapnicko š.m. birželio 28 d. laišku mus pasiekė šiandien. Laisvųjų tautiečių parama mums, Lietuvos laisvės kovotojams, yra tuo pačiu reikšminga parama visai Lietuvos išsilaisvinimo kovai, kuri nuolat plečiasi ir stiprėja pavergtose tautyvėse. Ir tai suprantama, nes kiekvieno kalinio, taigi ir sovietų imperijoje įkalintos tautos, didžiausias troškimas yra pasiekti laisvę. Sovietų komunizmas per visą savo pusimtmetinę istoriją akivaizdžiai įrodė, kad jis neturi nieko naujo, tik naujas, prasmingo žmonijai duoti, tik apgaule, terorą ir vergiją. Komunizmas seniai jau tapo tik priedanga didžiurusiems imperialistiniams kėslams. Visos pavergtos tautos siekia laisvės ir už ją kovoja. Prie tos kovos vis dažniau prisijungia ir rusų disidentai, suprasdami, kad rusų tauta, engdama ir naikindama kitas tautas, pati negali būti laisva.

1970 m. spalio 15 d. mes įrodėme, kad sovietų geležinė uždanga gali būti pramušta ir plieno sparnais. Lėktuve įvyko atkaklios žūbtinės kautynės su rusų čekistais, kurias mes laimėjome ir sėkmingai nusileidome laisvoje Turkijoje. Sovietų Sąjunga dar viską mus susigražinti ir nužudyti. Tačiau su lietuvių bei turkų patriotų ir, svarbiausia, Dievo pagalba pavyko šią ilgą ir sunkią kovą laimėti. Mūsų puseje buvo tiesa ir tikėjimas, o priešo — šmeižtai ir smurtas. Dėkojame ir Jums, mieli Hamiltono tautiečiai, už rūpestį mūsų likimu, pastangas mums padėti įvairiais bei medžiagiškai, siuntimą telegramų turkų vyriausybei, prašant neišduoti mus Maskvos būdams. Tai buvo bendra kova, taipgi pasiekta pergalė yra bendra laisvės įėjų pergalė. Žinoma, pergalė dar nenaipol nėra pilna, tačiau džiugu, kad lemiamas tarpinis laimėjimas.

Kaip žinote, dabar mes esame pagėlių stovykloje. Gyvenimas čia nėra džiaugsmingas: be to, nuolat tyko įvairiausi sunkumai ir pavojai. Kelias į galutinę laisvę atrodo dar ilgas ir nelygus. Sovietai visai bano užblokuoti visus mūsųėjimus. Iš visos širdies linkime Jums, mieli laisvieji tautiečiai, daug ryto, daug vilties, daug darbo Lietuvos išsilaisvinimo ir lietuviybės išlikimo barone. Žinokit, Lietuva laukia išsiviejos didelių užmojų, našių pastangų,

konkrečių darbų. Lietuvio ryžtas ir vienybė gali ir turi nugalėti visas kliūtis. Su pagarba ir lietuviškais linkėjimais,
Lietuvos laisvės kovotojai —
Pranas Brazinskas
Algirdas Brazinskas

PASISAVINO LIETUVOS VĖLIAVA
Š.m. liepos 13 dieną ketvirtąjį Portugalijos koloniją — Sao Tome ir Principe salos Gvinėjos įlankoje oficialiai buvo paskelbtos nepriklausoma valstybė. Tai džiugus reiškinys, tačiau nespėjant, kodėl naujosios valstybės vėliavai parinktos Lietuvos spalvos — geltona, žalia ir raudona. Argi jau Lietuva visai išbraukta iš gyvyčių tarpo, kad jos spalvos būtų dabinas? Vadovaujantys lietuvių sluogsniai turėtų susidomėti ir šia problema. **Kl. R.**

NEBEJMANOMA SKIRTIS
Po vienerių metų bendravimo su "T2" jaučiu, jog jau nebeįmanoma be jų apsieiti, nes tai yra vienas iš nedaugelio mūsų laikraščių, išlaikęs sveiką pusiausvyrą (tarp daugelio blūdių) ir blaivų įvertinimą sąlygų, kuriose gyvena ir dirba mūsų tauta tėvynėje, bei perspektyvų mūsų veiklos išsiviejoje. Nes perdaug jau įkaitusiom kaktom "kovotojų" net nesiorientuoja prieš ką jie kovoja, ką stato ir ka grįžta.

Ceslovas Žilionis

Pajieškojimas
Du Kauno "Zaibo" spaustuvės raižčių rinkėjai, kurie II D. karo vokiečių okupacijos metu divačiais atvykdavote į pakaunės kūrį rinkti po grindžio laikraščio "Atžalyno", la-bai prašomi parašyti: Alb. Raila, 360 Sorauren Ave., Toronto, Ont. M6R 2H1, Canada.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos
DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

MEDUS —
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: 30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.
176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampus Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kūrų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakykus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume nesukubdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

DRAUDA
Balio Maskeliūno įstaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncevalles Ave., Tel. 535-1258
TORONTO, ONTARIO
• — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU — •
• — NEMOKAMAS PRISTATYMAS — •

ĮVAIRŲ SIUNTINIŲ IR DOVANOS
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu

Dovanos be maito: Motociklai, sklb. mašinos, televizijos priimtuvai, žol-dytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavoje gali pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime paravimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ Baltic Exporting Co. 482 Roncevalles Ave.,
JSTAIGA
Telefonas LE 1-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

Toronto baltiečiai ir kitos tautos pasisako prieš Helsinkio deklaraciją, kuria moraliai pripažįstama sovietų vergija Rytų Europoje bei Baltijos valstybėse

SUDBURY, ONT.

LIETUVIŲ ŽVEJŲ IR MEDŽIO-TOJŲ KLUBAS "Geležinis Vilkas" š.m. rugpjūčio 31, sekmadienį, Darbo dienos savaitgalyje, rengia pirmą ir paskutinį šiais metais gegužinę V. Gudriūno ūkyje. Programoje: klubo nariams šaudymo varžybos dėl pereinamosios taurės, šaudymo varžybos jauniems, tarplubinės šaudymo varžybos dėl pereinamosios taurės. Visiems gegužinės dalyviams bus 4 v. žuvavimo konkursas. Už didžiausią pagautą žuvį "Prospect Hotel" savininkai M. V. Gudriūnai įteiks pereinamąją taurę. Norintieji dalyvauti varžybose teatsiveža savo mės-keres.

Visi Sudburio ir apyl. lietuviai ma-loniai kviečiami dalyvauti ir pasi-kviesti svečių. Taip pat kviečiame ir kitų kolonijų lietuvių atvykti ir pra-leisti popietę su sudburiečiais. Veiks turtingas baras, bus skanūs pietūs, paruošti mūsų šeiminiškių. Visiems mažiems — gaivinantys gėrimai nemokamai.

Iki pasimatymo išvykoje —
Valdyba

PRIEŠ METUS negailestinga mir-tis pašaukė pas save taurų lietuvių Petrą Jutelį, 64 m. amžiaus. Palaido-tas Mississauga, Ont., lietuvių kapi-nėse. Jo brolis Povilas Jutelis su-remė velionies metines su lietuviš-komis tradicijomis ir sukvietė visus Sudburio ir apylinkių lietuvių į jo vasarvietę "Baravykas" prie French River. Pamaldas vasarvietėje laikė kun. Antanas Sabas. Po pamaldų Po-vilas Jutelis visus dalyvius, kurių buvo per 100 asmenų, pakvietė bend-riems pietums. Šeiminkavo Jadvy-ga Labuckienė, o plokštelių muziką tvarkė Antanas Gatautis.

Kadangi a.a. Petras Jutelis buvo didelis lietuviškos spaudos mylėtojas — pnumeravo per 12 lietuviškų laikraščių, buvo Lietuviškos Knygos Klubo narys, todėl jo brolis Povilas, pagerbdamas velionį, dovanuoja daug įvairių fantų ir surengė loteriją, kur-rios pelną \$200 paskyrė lietuviškai spaudai: "Tėviškės Žiburiams" \$70, "Nepriklausomai Lietuvai" \$70, "Draugui" \$25, "Kariui" \$15, "Mo-teriai" \$20. Aukos išsiųstos paminė-tiems laikraščiams. **J. Krucas**

Red. pastaba. "T2" reikiška nuosir-džią padėką velionies broliui ir vi-siem Sudburio tautiečiams už para-mą lietuviškajai spaudai.

PIRMOJI ŠIOS VASAROS GEGU-ZINĖ buvo suruošta KLB Sudburio apylinkės valdybos Juozo Venslovai-čio vasarvietėje prie French River. Gauta \$70 pelno.

Kun. Ant. Sabas

HOUSE OF DENMARK
DIDELIS VASARINIS išpardavimas
AUGŠTOS KOKYBĖS SKANDINAVIŠKI BALDAI, kainomis, dėl kurių niekam galvos neskauda!

NEMOKAMA meno reprodukcija prie kiekvieno pirkinio \$50 vertės ar daugiau. Tik vienas egzempliorius pirkėjui.

1942 Avenue Road
Du blokai į pietus nuo 401
787-5767
Atidaryta kasdien 10-9 šeštadieniais 10-6

HOUSE of DENMARK

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.
2224 Dundas Street W., Toronto, Ontario
M 6 R 1 X 3
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v. r. iki 7 v. v.

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

LIŪDNOJI VASARA
1975 m. vasara mūsų tautos isto-rijoje liks kaip liūdnoji vasara, la-bai primenantį 1940 m. vasarą, kai raudonoji armija su savo tankais ir kareivijų divizionais pasmaugė Lie-tuvos nepriklausomybę; panašį 1944 m. vasarą, kai tam pačiam priešiui vėl atslenkant į gaisrų nusiaubtą Lietuvą, daugelis mūsų turėjome pa-likti gimtąjį kraštą, o namuose pa-silikusiai tautai prasidėjo baisi ver-gija. Ir štai po 35 m., kai daugelis praeities žaidų jau spėta apgydyti, Vakarų valstybių galvos kartu su ko-munistinių kraštų diktatorių Hel-sinkyje pasirašė pokario įteisinimo akta Sovietų Sąjungos grobio — vi-sos eilės buvusį nepriklausomą R. Europos valstybę.

Niekad Baltijos valstybių vardas taip plačiai neskambėjo amerikiečių spaudoje, televizijoje ir radijuje, kaip šią liūdną vasarą. Niekad gal Baltijos tautų reikalui viešai nekal-bėjo tiek žinomų pasaulio žmonių. Apie jas pareiškimus padarė No-belio premijos laureatas Solženicinas, didžiųjų unijų vadai, keliolika senatorių, kongreso atstovų, laikra-sčių, televizijos komentatorių. Net pats JAV prezidentas, prieš iš-vykdamas į Helsinkį, rado reikalo į-Baltijos Rūmus pasikviesti R. Eu-ropos tautų atstovus ir jiems užtik-rinti, kad R. Europa Helsinkyje ne-bus parduota. Tą žinią su dideliu džiaugsmu iš Vašingtono parvežė au-dienčioje pas JAV prezidentą daly-vavęs ALTOs pirm. dr. K. Bobelis. Bet po dienos, kai prezidentas tą tekstą skaitė prieš sėsdamas į lėktu-vą, Lietuva, Latvija ir Estija jau buvo išleistos.

DEMONSTRACIJOS
Čikagos lietuvių, Pavergtų Tau-tų Savaitės parade gausiausiai ir įspūdingiausiai pasirodė, Helsinkio konferencijos dienomis surengė ty-lų protestą-budėjimą labiausiai ameri-kiečių lankomose vietose. Tylioms protesto demonstracijoms-budėjimui vadovavo Pavergtų Tautų komitetas ir LB Vidurio Vakarų valdyba, pla-čiai reikiškantis mūsų jaunimui. Kai ALTA remiantis lietuvių spauda kvie-tė nastikėti JAV prezidentu ir atsi-minti jo žodžius, pasakytus atsilan-kiusiai delegacijai pas prezidentą Baltuosiuose Rūmuose, iš amerikie-čių spaudos ir televizijos komenta-torių sužinojome, kad Helsinkyje vis-kas baigta, kad JAV prezidentas pa-dėjo savo parašą, nieko neužsiminęs apie Baltijos valstybes ir kitus pa-vergtuosius. "Margučio" radiojo va-dovas P. Petrutis greit pagavo tik ką iš Helsinkio į Niujorką grįžusi VLIKO pirm. dr. J. K. Valiūna, su juo padarė telefoninį pasikalbėjimą ir perdavė radiojo bangomis. Poka-bio nuotaka buvo liūdna. Pasak VLIKO pirminko, pasirašant aktą Helsinkyje tik Prancūzijos presiden-

Sault Ste. Marie, Ontario
A.a. JONAS KAZAKUSKAS. Jau ketvirtą kartą šiemet mirties an-gelas aplanko mažą S. S. Marie lie-tuvių koloniją. Po aštuonių mėnesių sunkios ligos mirė Jonas Kazakus-kas, sulaukęs 78 metus ir 8 mėnesius amžiaus, aprūpintas šventais sakra-mentais. Buvo gimęs Veliuonoje; gy-veno Ugonių parapijoje netoli Bety-galos. Velionis paliko liūdniąją žmo-ną Antaniją ir dukterį Vladę Tra-kinskiene. Giminės ir draugai užpra-šė daug Mišių.

Velionis buvo šviesus lietuvis ir la-bai religingas. Skaitė ir palaikė lie-tuvišką spaudą. Buvo labai kuklus, draugiškas ir vaišingas. Ligoje parodė didelį kantrumą ir atsidavimą Dievo valiai. Laidotuvių koplyčioje ir šventovėje dalyvavo labai daug tautiečių ir vietinių kanadiečių. Vi-sas laidojimo apeigas atliko pakvies-tas iš Sudburio kolonijos kapelionas kun. Antanas Sabas. Po laidojimų visi dalyvavusieji buvo pakviesti pas A. V. Trakinskus pietums.

Išsėkis, Jonai, ramybėje! Labai il-gėjaisi savo gimtosios žemės, tai, bent simboliškai, Tavo draugai buvo atvežė jos iš Tavo gimtinės, kuri buvo užpilta ant karsto leidžiant į duobę. **K. A. S.**

London, Ontario
LIETUVIAI, LATVIAI IR ESTAI demonstravo prieš Helsinkio dekla-racijos pasirašymą. Viktorijos de-rie savanorių paminklo, buvo ren-kami parašai peticijai, kuri buvo nu-siųsta Kanados vyriausybei. Londo-no dienraštis "The London Free Press" Pabaltijo tautų protestą tin-kamai atžymėjo. Radio stotis CJBR transliavo dalį pašnekesio su Londo-no LB pirminku. Valdybos sekre-torius skambino į "Open Line" ir la-bai tvirtai bei motyvuotai aptarė Pa-baltijo tautų tragediją. Londono apylinkės valdyba išsuntė protesto laišką premjerui P. E. Trudeau. Bu-vo pabrėžta, kad yra baisu, kai di-delė valstybė pavergia mažąsias, bet yra dar baisiau, kai laisvę skelbian-čios valstybės tą pavergia pripa-žįsta. **M. Ch.**

VANCOUVER, B.C.
VJETINIS SAVAITRAŠTIS "The B. C. Catholic" dažnai rašo apie oku-puotos Lietuvos įvykius, ypač reli-gijos persekiojimą. Liepos 9 d. buvo išspausdintas ilgokas informacinis rašinys, gautas iš NC spaudos agen-tūros, apie Sov. Sąjungos užsienio reikalų min. A. Gromykos lankymąsi Vatikane tuo metu, kai ten pat, Sv. Petro bazilikoje, meldėsi iš laisvojo pasaulio suvažiavę lietuviai katali-kai. Ministerio pokalbyje su popie-žiumi, be kitų dalykų, buvo paliesti ir Lietuvos tikinčiųjų reikalai. Lie-pos 23 d. laidoje minimasis savai-trastis paskelbė informaciją apie laisvojo pasaulio lietuvių katalikų suvažiavimą Romoje ir pacitavo jų atsisaukimą į laisvojo pasaulio sąži-nę. Be to, plačią informaciją pa-skelbė šis laikraštis apie pavergtų tautų savaitę Niujorke, kur Sv. Pat-riko katedroje prel. J. Balkūnas pa-sakė pamokslą, primenantį pareigą neužmiršti Tylosiosios Bendrijos sovie-tų pavergtuose kraštuose.

Malonu pranešti, kad "The B. C. Catholic" tiek daug rašo apie Lie-tuvą. Tik kažkodėl nematyti padėkos laišku redakcijai iš Vankuverio lie-tuvių. Tai nedovanotins apsilėidi-mas. **Kor.**

INSURANCE AGENCY LTD.
Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS
• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS
S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto tel. 531-4251
Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

INSURANCE
Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerciniai
249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883
35 Landron Cres., Weston, Ontario

TORONTONT

Anapilio žinios

Telefonas 277-1270

— Iš šios parapijos dviejų savičių laikotarpįje palaidoti: a.a. Vytautas Kablys ir a.a. Jonas Ratkevičius; dalyvauta ekumeninėse laidotuvių apeigose a.a. Adomo Brako.

— Lapkričio 8, šeštadienį, bus tradicinis Anapilio balius, kurio programa atlikti yra pakviestas "Antrasis Kaimas" iš Čikagos.

— Praplėstas ir išasfaltuotas kelias, vedas iš Stavebank Rd. į Anapilio sodybą. Automobiliai dviem linijom galės išvažiuoti iš Anapilio autoaištės į Stavebank kelia.

— Rugpjūčio 16 d. abejojose Anapilio salėse vyko vestuvių vaisės: p. p. Zemeckų ir Mačionių.

— Pamaldos Wasagoje sekmadieniais laikomos 10 ir 11 valandomis. Vienas stovyklų pastatas pertvarkomas, kad galėtų gyventi šeimos: bus įrengtas bendras poilsio kambarys ir septyni atskiri kambariai. Pertvarkymu rūpinasi sporto klubas "Vytis".

— Pamaldos: šį šeštadienį 7.30 v.r. už a.a. Petronelę ir Joną Brundzas, mirusius Lietuvoje, 8 v.r. už a.a. Elena Laurinavičienę; sekmadienį: Anapilyje: 10 v.r. už a.a. Joną Daulgėlą, 11 v.r. už p.p. Gudelių ir Sakievičių tėvelius; Wasagoje: 10 v.r. už a.a. Kazimierą Endriukaitį, 11 v.r. už a.a. Prancišką Kazlauską ir Gijų šeimos mirusius.

— Susituokė: Derek Ross Vair ir Eglė Regina Jonaitytė.

— Pakrikštyta: Teresė Ona Mikelenaitė ir Laima Saga Krauskaitė.

Evangelikų liuteronų

Išganytojo parapijos žinios

— Rugpjūčio 3 d. po kunigo atostogų prasidėjo reguliarios pamaldos kas sekmadienį 9.30 v.r.

— Sekmadienio mokykla prasidės rugsėjo 7 d. Šeimos šventės pamaldomis 9.30 v.r. su šv. Komunija.

— Pirmoji konfirmandų pamoka bus rugsėjo 12, penktadienį.

— Antri kun. A. Žilinsko rinkimai įvyks rugsėjo 28 d. po bendrų pamaldų, kurios prasidės 11 v.r., o rinkimai — 12 v. Birželio rinkimai, kuriuose lietuvis kunigas pralaimėjo 4 balsais, buvo paskelbti neteisėtais, nes įgaliojimų metodus yra prieš bažnytinį bei valstybinį įstatymą. Be to, 4 balsų skirtumas visvien būtų iššaukęs antrą balsavimą. Kadangi reikia ¾ daugumos laimėti rinkimams, kiekvieno parapijiečio dalyvavimas yra labai svarbus. Galės balsuoti kiekvieno parapijiečio dalyvavimas kime. Prašome, kad iki šiol mažiau aktyvesni nariai arba atitole nuo bažnyčios evangelikai įsijungtų į išganytojo parapijos lietuvišką pusę. Įsijungimo procedūra: atsilankyti nors vienos pamaldose prieš rinkimus ir įteikti bent kuklią auką vokelyje ir tuo pačiu pareikšti savo norą kun. Alg. Žilinskiui (tel. 277-2148). Lietuvių evangelikų parapija atsidūrė kryžkelėje, dėlto kiekvienas narys yra svarbus; kovojame už tikėjimo laisvę savąja kalba demokratiskame krašte. Sveikiname naujus narius: M. Kybranienę ir p.p. H. Pettai.

— M. Adomavičienė jau grįžo iš ligoninės. E. Buntinas grįžo Penetang ligoninėje. A. Stankaitis — Barrie, J. Preikšaitis — namie.

— Liepos 30 d. mirė menininkė Edita Stankuvienė, būdama 50 m. amžiaus; palaidota šv. Jono liet. kapinėse iš Išganytojo šventovės rugpjūčio 2 d.; paliko liūdinčius: vyrą Juozą, motiną Olga Glanertienę ir sūnų Vygantą. Paskutinį patarnavimą atliko kun. A. Žilinskas. Rugpjūčio 14 d. mirė Adomas Brakas, 77 m. amžiaus; palaidotas šv. Jono liet. kapinėse iš Prisikėlimo šventovės rugpjūčio 16 d. Apeigas atliko kunigai Petras Ažubalis ir Algimantas Žilinskas. Velionis paliko liūdinčius: dukras — Elena Mitchell, Astą Žiobakienę, Mariją Pavilionienę, Ireną Sabaliauskienę, sūnus — Adomą, Vytautą, Joną ir Bijūną. Išsėkis ramybės! Nuoširdžiai užuojautą reiškia šeimos.

NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R. M. Npt. R. N. A.

PARDUODAMAS naujas mūrinis 8 kambarių gyvenamas namas (split-level) Wasagos vasarvietėje. Skambinti telefonu Toronto 249-9379.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

BARONESSA

Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė
2265 Bloor St. W.
kampas Bloor-Durle gatvių
Telefonas 762-4252
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusių dviejų savičių laikotarpįje palaidoti iš mūsų šventovės: Petras Augustinavičius, Antanas Radomskis, Petras Ledas, Jonas Ratkevičius, Leonas Stankus ir Adomas Brakas; jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems reiškia nuoširdžią užuojautą. Taip pat gili užuojauta Leonui Tilindžiui, Lietuvoje mirusio broliui Joni.

— Susituokė: Danutė Zabaite ir Madappa Gowda; Laimutė Mačionytė ir Collin J. Rowe.

— Santuokai rengiasi: Silvija Martinkutė ir Romas Leparskas; Vanda Čižkaitė ir Kevin Slaney; Andrius Chvedukas ir Lily Marcinėk; Ramūnas Barakauskas ir Elena Kriščiūnaitė.

— Šventovės atnaujinimo vajuos tęsimas toliau. Jau prasidėjo nemaža parapijiečių, kuriems esame labai dėkingi. Maloniai prašome visus nedelsiant prisidėti.

— Parapijos choras pradės savo repetitijas rugsėjo 4 d., 7.30 v.v.

— Užprašytos Mišios: šeštadienį, 8 v. — už Juozą Martinaitį, užpr. S. Martinaitienės; 8.30 v. — už Elena Laurinavičienę, užpr. S. M. Putrimų; 9.20 v. — už Barborą Mackienę, užpr. J. Mackaus; 10 v. — už Kotryną ir Prancišką Brunkus, užpr. A. Jurkšaičio; sekmadienį, 8 v. — už parapijiečius; 9 v. — už Antaną Balnį, užpr. E. G. Kuchalskių; 10 v. — už Antaną Sapijonį, užpr. B. Sapijonienės; 11.30 v. — už Mykolą Dervinį, užpr. S. Dervinienės; 8.30 v.v. — už Karoliną Prišcepionkienę, užpr. J. Prišcepionkos.

Lietuvių Namų žinios

— Praėjusio sekmadienio LN popietėje dalyvavo apie 180 asmenų, iš jų 155 valgė pietus. Statų aptarnavimas geras. Buvo vienas nusiskundimas, kad valgių nepadaavė pakankamai greitai. Nusiskundimą tiriant paaiškėjo, kad nusiskundęs svečias ramiai prie stalo sėdėjo ir laukė, kad aptarnaujanti mergaitė valgių pasiūlytų, o mergaitė manė, kad svečias šneka su valgančiais ir nemanė valgyti. Kad panašūs nesusipratimai ateityje neįvyktų, popiečių svečiai prašomi aptarnaujančiomis mergaitėms pareikšti, kad jie nori gauti valgių, bet nelaukti, kol mergaitės pasiūlys.

— Liepos 6 d. mirė senas LN Namų narys Antanas Baltrušis. Jo draugai, jį ir jo remiamą LN idėją pagerbdami, vietoj gėlių ant kapo, surinko \$427.00 ir juos įteikė kaip auką LN. L. Namai apgailestauja netekę nario, kuris virš 20 metų rėmė LN idėją, ir dėkoja jo draugams, kad velionį gražiai paminėjo. Paaukotus pinigais LN panaudos lituanistinė bibliotekai turtinti.

— LN sekmadienių popiečių metu 1-3 v.p.p. veiks LN informacinė tarnyba. Ji teiks visokią informaciją apie LN, įrašines naujienas, išdavines nario korteles ir LN paskolos laktų pažymėjimus.

— Šilomis vasaros dienomis pasiūlyta ir vyrų ir moterų, užimančių į sekmadienio popietes ir "Lokio" svetaine, apsiėmusių labai trumpomis kelnaitėmis ir apamai labai apsiuoguliusių. Dalis svečių tokiu menku apsiėngimu piktnaš. Administracija būtų labai dėkinga, kad "Lokio" ir popiečių svečiai į šias vietas ateityje apsiėngę taip, kad niekas neturėtų progos ir pamato piktnaš. Patalpos yra vėsinamos, tai ir stipriau apsiėngusiems nereikės prakaituoti.

— Pastaruoju metu jau apie 40 asmenų "Lokyje" valgo pietus. Būna nepatogumų šeštadieniais, nes virtuvė būna užimtos parengimų, ir "Lokys" neduoda pietų. Kad norintams pavalgyti vis dėlto nereikėtų badauti, "Lokys" įvedė šiltes ir šaltus sumuštinis, kuriuos lankytojai galės gauti kiekvienu metu, kai tik "Lokys" veikia.

— Organizacijos, kurios mano naudotis LN patalpomis, prašomos pareikšti LN rastienei, kuriomis dienomis, kiek asmenų ir kokių laikų norėtų naudotis.

Sol. V. Verikaitis, atlikęs koncertinę kelionę P. Amerikoje, grįžo Kanadon su geriausiais išpuoliais. Su akompaniatoriumi J. Govėdu buvo nuvykęs į Kennebunkportą, kur lietuviams vasarotojam, atliko du koncertus.

"T. Žiburių redakcijoje gautas pranešimas iš "Victorian Order of Nurses Metropolitan Toronto Branch", 277 Victoria Street, Toronto, Ont. M5B 1W2. Tel. 363-5621. Tai kanadiečių organizacija, kuri siūnia kvalifikuotas gail. seseris slaugyti ligoninių ir namus. Jos ne tik slaugo, bet ir teikia patarimus tais atvejais, kai reikia specialios pagalbos — nukreipia ligonio prašymą į atitinkamą instituciją. Reikalui esant, skambinti augščiau nurodytu telefonu.

ARTI HIGH PARK ir požeminio traukinio stoties 1-me augstus su baldais išnuomojami du kambariai ir virtuvė. Pagaideijama vyresnio amžiaus moteris arba suaugusių pora. Skambinti tel. 762-1569 Toronto.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydu tel. 534-5615.

Pasaulio Baltiečių Santalkos pasitarimas Niujorke prieš Helsinkio konferenciją. Jame buvo aptarti bendros veiklos planai. Iš kairės: Santalkos pirm. U. Grava, latvis, kuris vadovavo ir baltiečių delegacijai Helsinkyje, David Binder, "The New York Times" diplomatinis korespondentas, dr. J. K. Valiūnas — VLiko pirmininkas, kuris dalyvavo baltiečių delegacijoje Helsinkyje, J. R. Simanavičius — KLB krašto valdybos pirm., A. Vakselis — VLiko vicepirmininkas

Jubilėjinė ateitininkų stovykla

la Dainavos, netoli Detroito, rengiama rugpjūčio 24 — rugsėjo 1 dienomis. Joje dalyvauti kviečiami vyresnieji ateitininkai, studentai ir moksleiviai. Sudaryta visos savaitės turinimo programa. Stovyklą atidarys ateitininkų federacijos vadovas dr. P. Kisieliūsis ir moksleivių ateitininkų pirm. K. Šeštokas. Paskaitas skaitys: S. Girnius, kun. St. Yla, prof. Vyt. Vardys, kun. Pr. Gaida, prof. K. Skrupskelis, dr. A. Damušis, kun. prof. A. Paškus, dr. K. Keblys, dr. Vyt. Vygantas, kun. dr. V. Rimšelis, dr. J. Girnius. Užbaigiamąjį žodį tars ateitininkų federacijos tarybos pirm. kun. G. Kijauskas, SJ. Be to, bus pora simpoziumų. Stovykloje dalyvaus ir Toronto ateitininkai.

Kanados Lietuvių Gydytojų Draugijos valdyba kviečia visus narius su šeimomis į metinę gegužinę, kuri įvyks rugsėjo 6, šeštadienį, 1 v.p.p., dr. J. ir A. Sungailų vasarvietėje Hawkestone. Prašome pranešti dalyvausiančių skaičių dr. A. Spudui tel. 445-4935 arba dr. A. Kazlauskienei tel. 345-5021 arba 845-8218.

Lietuvių maldininkų kelionė į Midlandą bus rugsėjo 7, sekmadienį.

"TZ" redakcijoje gautas pranešimas, kad š.m. rugsėjo 5-16 dienomis Sov. Sąjungoje lankysis federacinio Kanados parlamento nariai; senatoriai — Raymond Perrault, Wm. John Petten, Rheel Belisle; atstovai — James Jerome, atstovų rūmų pirmininkas, Florian Côté, Gaston Isabelle, Walter Smith, Robert Kaplan, G. W. Baldwin, S. Paproski, Walter Baker, Stanley Knowles, André Fortin. Šie parlamento nariai yra iš įvairių Kanados vietovių. Kaikuriais atvejais mūsų tautiečiai galėtų pasinaudoti jų paslaugomis.

Augštesnieji Lituanistiniai Kursai po vasaros atostogų pradės naujus mokslo metus rugsėjo 23, antradienį, 6.45 v.v., West Park Secondary School (Bloor-Dundas St. W.) Toronto. Veiks XIII, XII ir XI klasių grupės ir viena pradedančiųjų (elementary) grupė visai nemokantiems lietuvių kalbos. Gimnazijos lygio grupėms duodamos užskaitos (credits), pripažįstamos Ontario švietimo ministerijos. Į šį kursą laisvais klausytojais priimami ir universitetų studentai. Registruotis iš anksto pas kursų vedėją V. Tasecką (168 Bartlett Ave., Toronto, Ont. Tel. 535-6659).

Šiais lituanistiniais kursais domisi ne tik Toronto, bet ir kitų vietovių mokiniai bei studentai, ypač Hamiltono. Vasaros metu hamiltonietės Dalia Pajarskaitė ir Dana Lukavičiūtė buvo nuvykusios į Čikagą, kur veikia Pedagoginis Lituanistikos Institutas. Jos ten gilinamos savo lituanistines žinias pas neakivaizdinio kurso direktorių Igną Serapiną. Ilgoką pasikalbėjimą su jomis padarė kun. dr. J. Prunskis ir išspausdino "Draugo" 161 nr.

"Antrasis Kaimas" iš Čikagos lapkričio 8 d. pakviestas į Torontą, kur Anapilio salėje atliks įdomią programą.

Prof. A. Musteikis iš Buffalo su savo artimaisiais buvo atvykęs į inž. Leono Stankaus laidojimo Toronto. Velionis kurį laiką gyveno Buffalo mieste.

PARDUODAME LIETUVISKUS SURIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Mielam
A+
PETRUI AUGUSTINAVIČIUI
tragiškai žuvus, liūdime kartu su jo žmona JADVYGA, sūnumis ALGIU, KĘSTUČIU, VYTUKU ir jų šeimomis. Šviesus ir visad optimistiškas a.a. PETRAS, su kuriuo praleidome daug bendrų valandų, liks visada su mumis —

P. A. Jurkšaičiai

H. E. Stepaičiai

A. J. Rinkūnai

J. B. Tamulioniai

B. Sapijonienė

A+
ANTANUI RADOMSKIUI
mirus, dukterį TERESĘ LORENCIENĘ ir jos šeimą, taip pat kitas dukteris bei jų šeimas JAV giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

A. Lemežytė

A. Jonušų šeima

JONUI KABLIUI ir jo šeimai,
Jonai, mes stovime su žibintu rankoje prie Tavo tragiškai žuvusio sūnaus
a. a. VYTAUTO
kapo ir liūdime drauge su Tavimi —
Žibintiečiai

RETA PROGA!

PARDUODAMAS labai gerai einantis verslas Ontario provincijos mieste. Knygos (apvyarta ir išlaidos) atviros. Įmokėjimas — maždaug \$100.000. Pirkėjas turi būti ne vyresnis kaip 50 metų ir turi mokėti anglų kalbą. Kreiptis raštu į "Tėviškės Žiburių" administraciją.

CANADA TRUST REALTOR

Kingsway Branch

2962 Bloor St. West Tel. 236-2311

Perkant ar parduodant namus, apartamentus, verslą,

mielai jums patarnaus —

J. TAMULIONIS

Tel. 236-2311

Namų 239-8201

EKSKURSIJOS

EUROPON

Rugsėjo 4-18 (dvi savaitės) — \$920.00:

- penkios naktys Vilniuje • trys naktys Vienoje
- dvi naktys Maskvoje • keturios naktys Romoje

Rugsėjo 25 — spalio 3 — \$820.00 (aštuonios dienos)

Lapkričio 6-14 — \$720.00 (aštuonios dienos)

- penkios naktys Vilniuje • dvi naktys Vienoje

Skambinti: V. BAČENAS, tel. 533-3531
All Seasons Travel, B.D.

MONTREALQUE

Aušros Vartų par. komitetas posėdžiavo rugpjūčio 13 d. Svarstė daugiausia parapijos sukaikėjo, kad sukaktuvinio leidinio redaktorius dar gali įdėti papildomus skelbimus ir aukas.

Olimpiados proga 1976 m. mieste įieškoma privačių patalpų atvykusiems iš svetur. Jei kas galėtų išnuomoti kambarių atvykusiems lietuviams, prašoma pranešti "N. Lietuvai", KLB Montrealio apyl. valdybai arba parapijų vadovybėms.

Toronto, Ontario

MIRUSIEJI. Per pirmąsias dvi rugpjūčio savaites mirė šie tautiečiai:

A.a. Petras Augustinavičius, 69 m., žuvo automobilio nelaimėje liepos 27 d., grįžtantis iš vasarvietės į Torontą; buvo pramonininkas, turėjęs puodukų įmonę. Paliko žmoną ir tris sūnus; palaidotas Sv. Jono lietuvių kapinėse.

A.a. Edita Stankuvienė, 50 m., mirė po sunkios vėžio ligos liepos 30 d.; dailininkė, gerai žinoma kanadiečių tarpe; palaidota evangelikų liuteronų apeigomis Sv. Jono liet. kapinėse.

A.a. Vytautas Kablys, 18 m. XIII skyriaus mokinys, žuvo rugpjūčio 7 d. važiuodamas motociklu 400 kelių į tėvų vasarnamį; palaidotas Sv. Jono lietuvių kapinėse.

A.a. Antanas Radomskis, 92 m., mirė rugpjūčio 10 d.; laidojimo rūpinosi velionies dukra Teresė Lorencienė.

A.a. Jonas Ratkevičius, 78 m., mokytojas, mirė rugpjūčio 11 d. vežant į ligoninę; laidojimo rūpinosi jo sesuo Vera Samulevičienė.

A.a. Petras Ledas, 61 m., mirė rugpjūčio 11 d. Humber Memorial ligoninėje Westone po sunkios galvos operacijos; paliko žmoną ir du mokyklinio amžiaus sūnus.

A.a. Adomas Brakas, 77 m., mirė po sunkios ligos savo namuose rugpjūčio 14 d.; kilęs iš Klaipėdos krašto; išaugino 10 vaikų. Lietuvoje buvo pasienio muitininku; vokiečiams užėmus Klaipėdos kraštą, grįžo į Lietuvą.

A.a. Leonas Stankus, 61 m., mirė rugpjūčio 14 d. South Carolina, JAV-se; jo pageidavimu, kūnas pergabentas į Torontą ir palaidotas Sv. Jono liet. kapinėse; prieš išvykdamas į JAV, gyveno Toronte, kur buvo atkreipęs kanadiečių dėmesį į savo nedegamų dažų išradimą.

Svečiai. Atostogų metu Anapilyje ir "T. Žiburiuose" lankėsi inž. V. Adamkus; JAV Lietuvių Bendruomenės pirm. J. Gaila su žmona ir dukra; Br. Martišienė, Vl. Sateikis, lydimi M. Vaserienės ir O. Alimienės (p. Sateikis paaukojo \$10 spaudai); teisininkas A. Mikaila iš Australijos, lydimas p. Valadkienės (užsisakė "T. Žiburius").

A.a. Jonas Rimkevičius, 72 m., mirė rugpjūčio 1 d.; palaidotas rugpjūčio 5 d. iš AV šventovės; paliko liūdinčius: žmoną Antaniną, sūnų Algį su šeima, brolį Juozą ir seseris — Anelę, Valeriją, Oną, gyv. Nevadoje; sesuo Domicelė gyvena Lietuvoje.

A.a. Florijonas Kudžmanas mirė rugpjūčio 8 d.; palaidotas rugpjūčio 11 d. iš AV šventovės; paliko nuliūdusius: žmoną ir keturis sūnus — Edvardą, Franką, Robertą ir Normaną.

A.a. Jonas Makoliūnas, 75 m., mirė rugpjūčio 8 d.; palaidotas rugpjūčio 12 d.

Skautų stovykla "Baltijoje" šiemet buvo gausi dalyviais. Sekmadienio pamaldose dalyvavo apie 150 asmenų.

Jūros šaulių gegužinė įvyko rugpjūčio 17 d. Skruibių ūkyje.

Sol. A. Keblys vasaros sezono metu kartais pajavaina pamaldas gražiu savo giedojimu. Vargonauja Aloyzo Stankevičiaus - Allain Stankės sūnus.

"The Gazette" liepos 30 d. išspausdino įsidėmėtiną James Eayrs straipsnį "Saddest day for exiles from the tiny Baltic lands". Jo autorius yra politinių mokslų profesorius Toronto universitete, jau ne kartą rašęs apie Pabaltijio valstybes. Šiame straipsnyje autorius primena JAV įsipareigojimus pavergtom tautom ir laureatus — Kissingerį ir Solženiciną. Pirmasis — Nobelio taikos premijos laureatas, vykdydamas atlydžio politiką, atidavė pavergtąsias R. Europos tautas sovietams, o antrasis — griežtai pasmerkę toki žingsnį. J. Eayrs primena 1942 m. įvykusį amerikiečio diplomato ir kanadiečio pokalbį Otavoj, kuriame kanadietis pareiškė nestubėsiamis amerikiečiams: "Estija, Latvija ir Lietuva buvo maža kaina, sumokėta rusams, kad juos įtikintų sąjungininkų rimtumu ir įvėptų pasitikėjimą jais." Vėliau J. Eayrs, komentuodamas šią pastabą, rašė spaudoje, kad Kanadai derėtų pagosti "tuos tremtinis bei tremtines, kurie Kanadą pasirinko savąja tėvyne." Kanados delegacija turėtų Europos saugumo konferencijoje iškelti klausimą "būsamos nepriklausomybės tų pavergtų kraštų, kurių vienintelė klaida buvo turėjimas didesnės geopolitinės reikšmės, negu normaliai reikia." Autorius J. Eayrs toliau rašo: "Konferencija atėjo ir praėjo, bet proga liko neišnaudota, o mūsų vertė kaip tautos, susirūpinusios laisve, tam tikru laipsniu sumažėjo. Bet ar kas nors dėl to jaučia gėdą?" Už tokį svarų straipsnį Montrealio lietuvių turėtų parašyti padėkos laiškus.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA. Tel. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilio, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamasis s-tos	6.0%	Asmeninės	10.5%
Taupomasis s-tos	8.0%	Nekiln. turto	10.25%
Term. ind. 1 m.	8.0%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 2 m.	8.5%	Investicines nuo	10.75%
Term. ind. 3 m.	9.0%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.